Tednik

Glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva

PTUJ, 1. marca 1968

Št. 9 Leto XXI.

Izvod 0,50 N din, 50 S din

danes

Nalijmo si čistega vina
Manjše zaposlovanje v tujini — stran 2

Vso skrb za lep videz mesta
Pisma uredništvu — stran 3

Dravinja, Pesnica, Polskava ...
Krajevna skupnost Cirkulane — stran 4

Janez Mežan — likovni poet — stran 5

Zgodovinksi sestavki — stran 6

Za vsakogar nekaj — stran 7

v tedniku

V torek, 5. marca t. l., bodo esperantisti podali obračun svojega dela v preteklem letu ter sprejeli sklepe za nadaljnje delo. Za redne člane esperantske sekcije je udeležba obvezna. Izredni člani in prijatelji esperanta prijazno vabljeni.

Sestanek bo ob 18. uri v sejni dvorani občine. -o-

S VČERAJŠNJE SEJE SO PTUJ

OBČINSKE TAKSE

Včeraj je bila seja skupščine občine Ptuj. Skepali so o predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov v občini Ptuj, v katerem je za leto 1968 predlagano več sprememb.

S spremembo zakona o komunalnih taksah je občinska skupščina pooblaščena uvesti poleg ostalih komunalnih taks še komunalne takse za cestna motorna vozila v zasebni lasti. Splošni del odloka o komunalnih taksah je ostal nespremenjen, razpravljali so le o predlaganem dodatnem členu, ki ureja plačilo taks za motorna vozila v letu 1968.

Ker se v letu 1968 niso spremenili predpisi o prometnem davku niti s strani zveze niti republike, tudi v ptujski skupščini niso predlagali večjih sprememb odloka o prometnem davku in davku od plačil za storitve. Na seji skupščine so razpravljali le o predlagani spremembi in dopolnitvi tarife, po kateri bi prodaje alkoholnih pijač v trgovini na drobno povišali od sedanjih 25 na 40 odstotkov. Na dnevnem redu je bil tudi predlog, da se poveča stopnja prometnega davka na drobno od prodaje motornih vozil od 2 na 4 odstotke, in sicer glede na priporočilo republiške skupščine.

Razpravljali so tudi o osnutku odloka o določitvi prispevka, ki ga plačujejo gospodarske organizacije v skupne rezerve gospodarskih organizacij občine Ptuj.

Na seji skupščine so razpravljali tudi o tem, kako zagotoviti sredstva za vzgojo in izobraževanje ter otroško varstvo v občini Ptuj. Govorili so tudi o štipendiranju in o osnutku odloka o ustanovitvi sklada za štipendije in posojila za izobraževanje.

Prihodnje leto bodo s številnimi prireditvami proslavili 1900-letnico Ptuja. Za vse prireditve so potrebna finančna sredstva. Kako bodo zbirali sredstva, so se dogovarjali na seji skupščine. Predlagali so, naj se ustanovi poseben sklad za financiranje proslav 1900-letnice ustanovitve mesta Ptuja.

Na seji so sklepali tudi o soglasju k sklepom skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Mariboru in razpravljali o določitvi stopnje dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje, ki ga plačujejo zavarovanci od dopolnilnih dohodkov.

Sklepali so tudi o ustanovitvi iniciativnega odbora za ustanovitev temeljne izobraževalne skupnosti otroškega varstva in o imenovanju predsednika in članov odbora.

Skupščina je sprejela več sklepov o prometu z nepremičninami.

Na dnevnem redu seje je bil tudi odgovor na vprašanje odbornika. ZR

S seje SO Slov. Bistrica

Znižane dajatve

Po sprejetju resolucije na seji skupščine občine Slovenska Bistrica v petek, 23. februarja t. l., o usmeritvi razvoja občine v letu 1968 so razpravljali odborniki o odloku o uvedbi in stopnjah občinskih prispevkov in davkov v občini.

Vsi so pozdravili znižanje davčne osnove v občini ter so menili, da bo s tem v kmetijstvu v občini storjen korak naprej. Kljub temu da so na nekaterih zborih volivcev predlagali za četrti razred še nižji odstotek občinskega davka, odborniki teh zahtev niso sprejeli.

Sprejeli pa so tiste želje volivcev, ki zahtevajo novo klasifikacijo zemljišč. So primeri, da imajo kmetje isto klasifikacijo zemljišč, čeprav je velika razlika v kvaliteti zemlje.

Tem predlogom je skupščina ustregla tako, da bo imenovala komisijo, ki bo pregledala situacijo na mestu samem in nato izvedla novo klasifikacijo.

Načelnik oddelka za finance Božo Strnad je sporočil odbornikom, da se pripravlja nova razdelitev katastrskih okolišev. V bistriški občini je spet katastrskih okolišev, kar povzroča velike preglavice pri določanju davčne osnove. Po izravnavi posameznih okolišev ne bo več takšnih razlik kot sedaj, ko se v istem razredu določa osnova od 180.000 do 280.000 starih dinarjev na hektar kmetijskih površin.

Skupščina je sprejela tudi predlog volivcev, da se zmanjša davčna osnova 20 odstotkov na sortimente listavcev na 15 odstotkov, medtem ko ostane za iglavce 20 odstotkov.

Soglasno so sprejeli tudi sklep o obdavčitvi zasebne obrti, ki bi bila obremenjena po naslednji stopnji: dohodek do 1,500.000 starih dinarjev 15 odstotkov, do dveh in pol milijona 20 odstotkov, do treh milijonov in pol 25 odstotkov, do štirih milijonov in pol 30 odstotkov in nad štirih in pol milijona 35 odstotkov. K temu se prišteje še pet odstotkov republiškega davka.

Kljub znižani kmečki davčni stopnji so odborniki izrazili bojazen, da bo kmet ostal še naprej precej obremenjen. Tu so mišljeni predvsem razni samoprispevki. Razen tega bo letos referendum za samoprispevek za šolstvo, kar bo še ena obremenitev za občane. Vendar so odborniki izrekli priznanje občinski upravi, ki je z letošnjim znižanjem davčne osnove dokazala, da želi pomagati kmečkemu prebivalstvu. -b

Z obiska predsednika skupščine SRS Sergeja Kraigherja v Ormožu

Kmetijstvo, gospodarstvo, družbene službe

V soboto, 24. februarja, je obiskal ormoško občino predsednik skupščine SR Slovenije **Sergej Kraigher**, kjer se je razgovarjal s širšim političnim in gospodarskim aktivom ormoške občine o kmetijskih, gospodarskih problemih ter o problemih v družbenih službah ormoške občine.

Sergej Kraigher in Franc Novak med sobotno razpravo

Kako rešiti probleme v kmetijstvu?

Kmetijstvo je najpomembnejša gospodarska panoga ormoške občine. Družbeni sektor ima 21 % kmetijskih površin v upravljanju. Postopno je ta sektor obnovil vinogradniško-sadjarske nasade (le nekaj hektarov jih je potrebno še obnoviti). Sedanji problemi v kmetijstvu so zelo pereči. Produktivnost dela se je povečala, ki pa, izražena v denarju, upada. 81 % kmetijskih površin ali nekaj nad 11 tisoč hektarov je v ormoški občini v zasebni lastnini. V podjetjih je v ormoški občini zaposlenih 1900 delavcev. Problem pa je tudi ta, da so na kmetijskih zasebnih posestvih v večini primerov ostali stari in bolehni ljudje, je podal uvodni komentar direktor kmetijskega kombinata Jeruzalem-Ormož **Matija Ratek.**

Dejstvo je, da se dohodki v kmetijstvu manjšajo, izdatki pa večajo. Rezerve v kmetijstvu so minimalne, tako da še zdaleč ne zadoščajo za korenito razreševanje teh problemov. Pred leti si dobil za kilogram žive teže približno 600, danes dobiš le v redkih primerih 500 starih dinarjev. Občuten padec lahko zasledimo pri mnogih ostalih kmetijskih proizvodih (jajca po 25 starih dinarjev). Nekatere uredbe, kot npr. uredba o prepovedi klanja telet, so že preživele. Pri živini oziroma v živinoreji je delo dolgoročno. Zato se človek vpraša, zakaj smo mi v to vlagali. Nemočni smo pred italijanskimi carinskimi barierami. Vlaganja v privatni sektor kmetijstva so omejena, ker je na ormoškem kmetijskem področju v večini primerov zemlja razdrobljena. Zato so možnosti za čim večje pridobivanje kvalitete v kmetijski proizvodnji omejene. Eno izmed pomembnih vprašanj je tudi vprašanje agrarne prenaseljenosti v občini.

V nadaljnji razpravi so bili omenjeni še drugi problemi na področju kmetijstva kakor tudi vprašanje zdravstvenega zavarovanja kmetov.

Sergej Kraigher je v razpravi o tem vprašanju poudaril, da so bili nakazani problemi, ki so tipični za vso našo državo. V živinoreji smo v naši republiki šli zavestno in načrtno, ko so že obstajale regionalne mednarodne gospodarske skupnosti. Situacija se je pričela zaostrovati v živinoreji v lanskem letu. Če padajo cene, potem avtomatično tukaj nastopajo problemi. Ti problemi so še bolj pereči tam, kjer so se orientirali samo na

(Konec na 3. strani)

OBČINA LENART

Nekaj o proračunu občine za leto 1968

Proračun občine Lenart za leto 1968 je bil v razpravi na zborih volivcev ter na skupni seji svetov skupščine. Končno sta v zadnji fazi razpravljala o njem tudi oba zbora skupščine občine Lenart. Upoštevajoč nekatere občinske odloke ter pričakovani razvoj gospodarstva občine v letu 1968 ter prenesena proračunska sredstva iz leta 1967, bi v letu 1968 zbrali v občinskem proračunu 4,173.897 dinarjev dohodkov. Od tega bi letos zbrani dohodki znašali 3,891.150 dinarjev, prenos iz lanskega leta pa znaša 282.747 dinarjev. Navedeni prihranek v lanskem letu je bil dosežen zaradi varčevanja in omejitve koriščenja pri vseh izdatkih, kjer je bilo to mogoče. Največji prihranek je zabeležen pri tekoči proračunski rezervi.

Skupna sredstva občine, upoštevajoč tudi sredstva, ki se neposredno stekajo na temeljno izobraževalno skupnost, pa bodo v letu 1968 znašala 4,502.597 dinarjev, kar predstavlja nasproti zbranim sredstvom v lanskem letu povečanje za 2,12 odstotka.

Predvidena proračunska sredstva za leto 1968 (brez sredstev za TIS) v že navedenem znesku 4,173.897 dinarjev, se bodo razporedila takole: v komunalni in cestni sklad se bo razporedilo 70.000 dinarjev namensko zbranih sredstev iz naslova prispevka za uporabo mestnega zemljišča ter komunalnih taks.

V obvezni rezervni sklad bi se odvedlo 42.198 dinarjev. Za kritje proračunskih potreb bi neposredno iz proračuna ostalo še 4,061.699 dinarjev.

Kulturno-prosvetna dejavnost

Tako je za kulturno prosvetno dejavnost predvideno 171.840 dinarjev ali za 49.088 dinarjev več, kot je bilo porabljeno v lanskem letu. Največja postavka v tem namenu, ki se tudi najbolj povečuje, je predvojaška vzgoja. Druga pomembnejša postavka, ki se prav tako znatno povečuje, je matična knjižnica v Lenartu. Ker je knjižnica pomembna pridobitev za občino, je predlagan znesek pravzaprav minimalen, ker bo treba znatno izpopolniti knjižni fond in organizirati poslovanje. Druge postavke so manjše in so v okviru lanskoletne porabe.

Socialno varstvo

Za socialno varstvo predvideva občinski proračun skupno 586.600 dinarjev sredstev ali za 188.809 dinarjev več, kot je znašala poraba v preteklem letu. Povečale se bodo vse postavke, na novo pa bo uvedena postavka — prispevek za otroško varstvo — o čemer sta že sprejeta tudi zvezni in republiški zakon. Povečanje sredstev za socialno varstvo je ob upoštevanju izredno nizkih podpor, zvišanju vzdrževalnin v domovih itd., nujno. Kljub temu bo za rešitev navedenih perečih vprašanj na socialnem področju še znatno premalo sredstev.

Zdravstveno varstvo

Za zdravstveno varstvo je predvideno za 1968. leto 138.030 dinarjev, ali za 55.725 dinarjev več kot v letu 1967. Na novo so v letošnjem letu uvedene naslednje postavke: kritje stroškov dispanzerja za borce NOB, prispevek za zdravstveno zavarovanje kmetijskih zavarovancev, ki sami iz objektivnih razlogov tega prispevka ne morejo plačati in stroški fluorografiranja vseh občanov nad 24 let starosti. Vse postavke so omejene na najnujnejše potrebe in v glavnem na že prevzete obveznosti.

Komunalna dejavnost

Za to dejavnost so predvidena sredstva v višini 10.000 dinarjev, to je za 1035 dinarjev manj kot v lanskem letu. Navedena sredstva so predvidena za plačilo urbanističnih načrtov za individualno zazidavo ter za urbanistične storitve, ki jih opravlja zavod za urbanizem Maribor. Kot je znano, izhaja pretežni del sredstev za komunalno dejavnost iz komunalnega in cestnega sklada.

Delo državnih organov

Za glavni namen — delo državnih organov — je predvideno 1,835.056 dinarjev ali za 166.898 dinarjev več kot je znašala poraba v lanskem letu. V tem namenu je najpomembnejša postavka dejavnost državnih organov, to je občinske uprave, ki znaša 1,182.560 dinarjev in se glede na lanskoletno porabo povišuje za 6,5 odstotka. Skladno s sredstvi za dejavnost uprave se povečujejo tudi sredstva za osebne dohodke voljenih organov. J. S.

(Nadaljevanje prihodnjič)

NAGRADE

za najboljše skupine na kurentovanju 1968

Komisija za ocenjevanje mask je ocenila naslednje karnevalske skupine in ugotovila ter podelila naslednje nagrade:

A) ŠOLSKE SKUPINE

1. F. Osojnik — Kitajci in mušnice	400 dinarjev
2. T. Žnidarič — račke	300 dinarjev
3. I. Spolenjak — koloradarji in ostalo	250 dinarjev
4. Šola Varaždin — razni pustni liki	250 dinarjev

B) POSAMEZNE SKUPINE

1. Policija — Butale	100 dinarjev
2. Policija — Interpol	100 dinarjev
3. Kurja farma — Rateče	150 dinarjev
4. Mesarji	100 dinarjev
5. Kavboji iz Teksasa	150 dinarjev
6. Prleška Mica	100 dinarjev
7. Klovna — dva	100 dinarjev
8. Skupina — slivovka-pelinkovec-liker	100 dinarjev
9. Ribič	30 dinarjev
10. Fotograf — Tisnikar	30 dinarjev

C) MOTORIZIRANE SKUPINE NA VOZILIH

1. Računovodstvo (Agrotransport)	800 dinarjev
2. Reforma Jugobanke (Merkur)	800 dinarjev
3. Ptujski akvarij (Panonija)	800 dinarjev
4. Grafikoni proiz. in trg. (Delta)	800 dinarjev
5. Gostilna pod velbom (Slovenske gorice)	500 dinarjev
6. Grajski rizling (Talis)	500 dinarjev
7. Kurentski biter in rum (Petovia)	500 dinarjev
8. Radio Ptuj — ansambel	500 dinarjev

Nagrajenci bodo obveščeni po pošti, kdaj in kje bodo lahko prevzeli nagrade.

Zavod Ptujske folklorne prireditve

TE DNI PO SVETU

ZKJ in konzultativni sestanek v Budimpešti

Kot je znano, ZKJ niso povabili na konzultativni sestanek komunističnih partij v Budimpešti. Dejstvo, da tega vabila ni bilo, zelo jasno izraža stališče, ki ni v skladu s splošnimi interesi mednarodnega delavskega gibanja.

Idejna razglabljanja med komunisti vsega sveta so v tem trenutku precej obremenjena z ostanki iz preteklih dob, ko je vse računalo z obstojem nekega centra in ko so vse akcije planirali v določenem ožjem krogu. Toda časi so se spremenili. Proces demokratizacije je zajel tudi socialistične dežele. Čeprav je danes potrebna enotnost akcije v boju proti ostankom kolonializma in na področju splošne fronte boja proti imperializmu, takšne enotnosti nikakor ni mogoče doseči na sestankih, ki kažejo tendence starih oblik v obravnavanju političnih in idejnih vprašanj med komunisti.

Pred sedanjim konzultativnim sestankom v Budimpešti je bilo mnogo govora o niansah in stališčih posameznih partij. Širina pogledov je prišla do izraza med drugim tudi v gledališčih komunistov iz Romunije, Italije, Francije in iz drugih dežel. Pomembna je izjava Romunov, ki se niso strinjali s stališem, da se ZKJ ne pošlje vabilo na sodelovanje na tem posvetovanju.

Ni dvoma, da se je sestanek v Budimpešti začel v popolnoma drugačni atmosferi od tiste, ki je vladala na posvetovanjih v letih 1957 ali 1960. To dejstvo kaže, da so procesi in gibanja zajeli mednarodno delavsko gibanje v celoti, ki ni nikakršen izoliran politični forum, temveč del mednarodnega življenja, v katerem imajo napredne sile vse bolj vidno vlogo. V času pred sedanjim budimpeštanskim konzultiranjem je bil govor o vabilu na sestanek tudi večjega števila naprednih in osvobodilnih gibanj v svetu. Dejansko je bil izražen interes za spremembo sestava bližnjega posvetovanja. To je najboljša ilustracija širine procesa, ki je zajel celotno mednarodno delavsko gibanje. Ne glede na to, da koncept o širšem posvetovanju ni bil sprejet, predstavlja že sam pojav te ideje pomembno dejstvo, ki ima lahko pozitiven vpliv na bodočnost.

Vse tisto, kar po mišljenju ZKJ izraža doprinos boju za boljše odnose med komunističnimi gibanji v svetu, doprinos boju proti imperializmu in ostankom kolonializma, bo našlo najširšo podporo članov ZKJ. S tem v zvezi je potrebno še podčrtati, da so stališča ZKJ dobro znana, posebno ko gre za angažiranje Jugoslavije na področju protikolonialnega in protiimperialističnega boja — za stvar napredka. MG

EKSPLOZIJA V KLUBU JUGOSLOVANOV V PARIZU

Francoska policija še ni odkrila fašističnih atentatorjev, ki so pred nekaj dnevi izzvali eksplozijo bombe v pariškem jugoslovanskem klubu, zaradi katere je bil eden izmed Jugoslovanov ubit, 20 naših državljanov pa je bilo poškodovanih. Bomba je eksplodirala nedeljskega večera, ko je bilo pred televizorjem in v kino dvorani okrog 200 ljudi in je bila velika sreča, da niso bile polsedice še hujše.

Nas v Jugoslaviji preseneča neefektnost pariške policije, ki je sicer prav znana po efektnosti. Zdi se, da niso daleč od resnice misli, da se takšne stvari skoraj ne bi mogle dogajati, ne da bi policija zanje vedela. S tem pa pada odgovornost glede delovanja emigrantov na pariško vlado, ker vendar ni mogoče, da ne bi poznala zločinske dejavnosti fašistične emigracije.

Nalijmo si čistega vina

Ta izraz se dandanes zelo pogosto pojavlja v najrazličnejših besednih konkretnih dialogih ali »večbojih«. Pri zadnji točki dnevnega reda seje občinske skupščine Ormož, ki je bila v ponedeljek, 26. februarja, je bila na dnevnem redu skupščine razprava o soglasju k sklepu mariborske skupščine komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev, po katerem bi znašal letošnji osnovni prispevek za zdravstveno zavarovanje 5 % od bruto osebnih dohodkov zaposlenih. Ta prispevek bi ostal takšen, kot je bil lansko leto. Nadalje se v sklepu govori o dodatnem prispevku za zdravstveno zavarovanje zaposlenih, ki bi znašal 7,4 % od bruto osebnih dohodkov delavcev, ki še opravljajo honorarna dela in 4 % od neto osebnega dohodka zaposlenih, ki opravljajo tako imenovano popoldansko obrt. Ta prispevek bi se plačal od osebnega dohodka v delovnem razmerju. Razprava o tem vprašanju je bila brez materialov, ki bi se morali dostaviti odbornikom pred sejo, saj je bila ta točka dnevnega reda objavljena tik pred začetkom seje. Kljub temu, da je bila ura že 14.30, so odborniki krepko posegli v razpravo, v kateri so bili osvetljeni problemi v zdravstvu z zornega kota zavarovancev. Po obširni razpravi so celoten predlog komunalne skupnosti soglasno zavrnili s pripombo, da naj ta v najkrajšem času pripravi konkretno in argumentirano poročilo o upravičenosti dodatnega obremenjevanja zavarovancev.

Obveznosti večje pravice pa manjše?

Kdaj bodo zadostovala sredstva za zdravstveno zavarovanje delavcev in kmetov? Zakaj nima zavarovanec pravice odločanja na uporabo sredstev, ki jih je sam prispeval? Zakaj ni efektne kontrole nad zdravstveno potrošnjo ...?

Iz leta v leto lahko ugotavljamo večje izgube na področju zdravstvene potrošnje, hkrati pa zoževanje pravic zavarovancev.

Z reorganizacijo zdravstvene službe se je utemeljevala zmanjšana potrošnja sredstev v zdravstvu in zboljšanje položaja zavarovancev. Proračunska potrošnja v ormoški občini se je v tem letu v primerjavi s preteklimi leti znatno zmanjšala. Če na primer v gospodarstvu nekaj ne gre, potem iščemo izvor teh gospodarskih problemov, da se ti odpravijo pod lastno streho. **Tudi socialno zavarovanje ima te možnosti, ki jih vsak preprosti človek vidi.** Pred leti so bili na področju socialnega zavarovanja manjši prispevki, hkrati pa so bile večje pravice zavarovancev. V kmetijstvu je v ormoški občini povprečna plača 64 tisoč starih dinarjev, kar se z nagrajevanjem v socialno-zdravstvenih službah sploh ne more primerjati. Če smo v poreformnem času ugotovili, da v določeni gospodarski organizaciji nekaj ni v redu, se je začelo dejansko ugotavljati. Gospodarske organizacije z 80% plačami so rasle in še rastejo kot gobe po dežju. Vsekakor bi bilo potrebno tudi v zdravstvu priti do racionalizacije sredstev. In kaj je sedaj boljšega v zdravstvenem zavarovanju po reorganizaciji? To danes ne ve nihče povedati. V kmečkem zavarovanju ugotavljajo, da bodo morali v letošnjem letu odšteti za 50 milijonov starih dinarjev sredstev več (pri suficitu) kot v lanskem letu. Na ta način revnejši podpirajo bogate.

Krivda v sistemu delitve osebnih dohodkov

Predstavniki regionalne komunalne skupnosti zdravstvenega zavarovanja delavcev iz Maribora so v razpravi med drugim trdili, da je služba včasih nemočna pred potrošnjo sredstev socialno-zdravstvenega zavarovanja. Dokler bo zavest zdravnikov takšna kot doslej, se položaj bistveno ne bo izboljšal. Za vsemi temi problemi pa stoji sistem delitve osebnih dohodkov v zdravstvu. Zdravnik ne more biti plačan po sistemu delitve osebnih dohodkov v gospodarstvu, ker so v zdravstvu popolnoma drugačni pogoji. **Dokler bo v veljavi dosedanji sistem, bomo vedno govorili o primanjkljajih v zdravstvenem zavarovanju, kvaliteta zdravljenja pa bo padala.** Pri tem pa je še potrebno omeniti, da služba socialnega zavarovanja nima nobene pravice posegati v delitev osebnih dohodkov v zdravstvu.

Že zaradi navedenih vprašanj so se odborniki smelo odločili in z dvigom roke zavrnili sklep regionalne skupščine zdravstvenega zavarovanja delavcev Maribor o dodatnih obremenitvah za zdravstveno zavarovanje. -pp

Občina Lenart

PREDLOG VREDEN POZORNOSTI

O vprašanju nezaposlenosti in o možnostih zaposlitve v lenarški občini smo na kratko že poročali v prejšnji številki našega lista. Danes bi spregovorili nekaj besed o predlogu, ki ga je podala na zadnji seji SO Lenart predsednica občinske konference SZDL Lenart tovarišica **Jelka Firbas.** Predlagala je, da bi bila ena izmed možnosti za rešitev vprašanja nezaposlenosti v občini tudi v tem, da bi nekatere tovarne, ki so v industrijskih središčih (Maribor) in nameravajo razširiti oziroma graditi nove objekte, vendar nimajo za to na razpolago primernih zazidalnih parcel, zainteresirali za gradnjo v Lenartu. Kolikor bi se katera izmed tovarn odločila za navedeni predlog in bi želela v Lenartu graditi svoj obrat, bi lahko dobila na razpolago pod ugodnimi pogoji gradbeno parcelo s primerno lokacijo, ki je v Lenartu ne bi bilo težko najti.

Predlog tovarišice Firbasove je bil z odobravanjem sprejet in lahko pričakujemo, da bodo v zvezi s tem že v kratkem storjeni začetni koraki in organizacijske priprave za realizacijo predloga.

Ob vsem tem še vedno ostaja odprto vprašanje, če so tovarne v Mariboru in drugih industrijskih centrih v trenutnem stanju izvajanja gospodarske reforme sploh zainteresirane za razširitev proizvodnje in za novogradnje, in za konkreten primer še pomembnejše vprašanje — če so zainteresirane za dislokacijo svojih proizvodnih obratov?

Kolikor morda za vse to še niso dovolj zreli pogoji in tovarnam finančne zmogljivosti ne omogočajo večjih razširitev proizvodnje — ali še bolje rečeno, da se za sedaj še izogibajo, da bi gradile svoje nove obrate tudi zunaj svojega strogega centra, bomo po vsej verjetnosti že v bližnji prihodnosti lahko doživeli v tem pogledu bistvene spremembe. Na drugi strani pa se mi zdi, da je že napočil čas, ko moramo misliti tudi na ekonomski razvoj manjših krajev, v katerih po vojni nismo koncentrirali ekonomske baze, ki je bila včasih vse preveč usmerjena samo v določene centre. Če hočemo, da bomo skladno razvijali vsa območja v republiki in končno tudi v zveznem merilu, bomo morali temu vprašanju posvetiti v bodoče več pozornosti. S tem ne bomo reševali samo vprašanja trenutno brezposelnih občanov, temveč bomo reševali splošno socialno-ekonomsko vprašanje naših delovnih ljudi. J. S.

Občina Slov. Bistrica

Skupščina zavrnila

pripojitev lekarne

Kljub temu, da je bilo na zadnji seji skupščine občine Slovenska Bistrica v petek, 23. februarja, na dnevnem redu sprejemanje resolucije o usmeritvi razvoja občine v letu 1968, je bila najburnejša razprava o pripojitvi zdravstvenega doma, lekarne in Kemocida k ustreznim ustanovam v Mariboru.

Že na zadnji lanskoletni seji skupščine so odborniki zavrnili pripojitev zdravstvenega doma Slovenska Bistrica k zdravstvenemu domu Maribor. Vzrok, da niso glasovali za pripojitev, je bila premalo pripravljena dokumentacija, kako bo novo združenje zdravstvenih domov v novi integracijski obliki delovalo in kakšne bodo samoupravne pravice posameznih sedanjih zdravstvenih domov.

Predlog predsednika skupščine Mira KOLENKA se je glasil tako, da bi odborniki glasovali za priključitev s priporočilom, da bi naj bil zdravstveni dom Slovenska Bistrica samostojna delovna enota.

Predsednik medobčinskega zdravstvenega centra, dr. Srečko KOREN je pojasnil, da bo po združitvi nov samoupravni organ vseh združenih ustanov glasoval o organizacijski obliki. Tudi razprava je potrdila želje Bistričanov, da si želijo zdravstveni dom kot svojo samostojno ekonomsko enoto. Tako je skupščina končno sprejela pripojitev s priporočilom, da ostane zdravstveni dom Slovenska Bistrica samostojna delovna enota.

BISTRIŠKA LEKARNA NAPREJ SAMOSTOJNA

Najbolj mučna razprava na minuli seji skupščine je bila pripojitev bistriške lekarne k združenju mariborskih lekarn. Predstavnica lekarne, občinska odbornica Erna Pristovšek, je povedala, da posluje bistriška lekarna s suficitom in da ima za dva odstotka nižjo maržo od mariborskih. Po priključitvi pa bi morali poslovati z isto maržo kot mariborske lekarne. Nadalje je izrazila željo svojega kolektiva, ki se ne želi priključiti nikamor, ker tudi zakon ni jasen v svojem 65. členu, ko govori o lekarniški službi, ali se integracija mora izvesti po zakonu ali ne. Bistriška lekarna pa na zahtevo ni dobila odgovora od gospodarskega sodišča SRS, ali mora biti pripojitev izvedena ali ne, če tega kolektiv ne želi.

Ker tudi predstavnik mariborskih lekarn ni mogel pojasniti, ali se integracija mora izvršiti, so odborniki glasovali proti priključitvi bistriške lekarne k združenju mariborskih lekarn.

Naslednja točka dnevnega reda je bila pripojitev »Kemocida« k ustrezni ustanovi v Mariboru. Ker je bila ta združitev utemeljena, so jo odborniki soglasno sprejeli. -b

Manjše zaposlovanje v tujini

Zaposlovanje v tujini je bilo v preteklem letu manjše kot v letu 1966. Nad 90 % interesento v za delo v tujini se jih je zaposlilo v Avstriji. V ZR Nemči ji še le minimalna zaposlitev. Največ delavcev se zaposli v g radbeništvu in gostinstvu. Povpraševanje po tekstilnih delav kah. Manj se je zaposlilo nekv alificiranih delavcev, več pa strokovnjakov.

Podatki Zavoda za zaposlovanje v Mariboru, ki obsega občine Ljutomer, Lenart, Ormož, Ptuj in Slovenska Bistrica, kažejo, da je bilo zaposlovanje v tujini v preteklem letu manjše kot v letu 1966 za okrog 30 %. Tu so upoštevani delavci, ki so se zaposlili s posredovanjem zavoda, oziroma so pri njem legalizirali svojo zaposlitev v tujini. Če pa upoštevamo dejstvo, da so se v letu 1967 zglasili pri zavodu tudi mnogi delavci, ki bi ob pogojih, ki so veljali v preteklih letih, šli na delo v inozemstvo mimo zavoda, potem je odstotek zmanjšanja še večji. Predvsem je skoraj popolnoma prenehalo zaposlovanje v Zvezni republiki Nemčiji, ki sprejema na delo le še nekatere profile kvalificiranih delavcev. Nad 90 % vseh zaposlenih v tujini je odšlo v Avstrijo, kjer so se zaposlili največ gradbeništvu in v gostinstvu. Povpraševanju avstrijskih firm po tekstilnih delavkah zavod ni mogel zadostiti, ker takih profilov ni odveč in ker se delavke zaradi sorazmerno nizkih plač v avstrijski tekstilni industriji ne želijo tam zaposliti. Med delavci, ki jim je zavod posredoval zaposlitev v tujini, so v veliki večini taki, ki so že dalj časa čakali na zaposlitev doma, a je niso uspeli dobiti. V gradbeništvu so se zaposlili tudi številni polprolatarci, ki jim sezonski zaslužek v tujini pomeni važen dohodek.

V preteklem letu je zavod uspel organizirano zaposliti prve delavke tudi v švicarskih konfekcijskih tovarnah. Možnosti so tu še sorazmerno velike, občutna ovira pa je Švicarska zahteva, da se lahko praviloma zaposlijo le kvalificirane ali priučene delavke, ki so samske in stare največ 35 let.

Emigracijski tok je torej še vedno usmerjen v zahodnoevropske države; struktura po državah je bila v letu 1967 naslednja: Avstrija 91,3 %, Švica 3,66 %, ZR Nemčija 2,40 %, Francija 1,04 %, Velika Britanija 0,74 %, posamične osebe pa na Švedskem, v Italiji, Belgiji, Nizozemski, Maroku, ZDA in Lichtenstein.

Značilno je, da je zelo malo skupinskih zaposlitev. Delovne pogodbe sklepajo za dobo 3 mesecev do enega leta in je torej zaposlitev v tujini le začasnega značaja.

Glede na močan padec zaposlitve nekvalificiranih delavcev pa je delež strokovnjakov relativno narastel. Nekvalificirani delavci vedno težje najdejo zaposlitev tako doma kot v tujini.

Iz posameznih občin se je s posredovanjem zavoda ali z legalizacijo pri zavodu zaposlilo v tujini:

Občina	1966	1967	indeks
Ljutomer	429	217	50,0
Ormož	79	98	124,0
Ptuj	1.044	516	49,4
Sl. Bistrica	106	95	89,6

Poseben problem so povratniki, ki so odhajali v tujino pred nekaj leti, ko so delovne organizacije še močno pogrešale strokovne delavce, ti pa so odhajali samovoljno, tudi brez posredovanja zavoda. Sedaj se delovne organizacije branijo sprejeti te delavce, čeprav so to mnogokrat kvalificira ali visoko kvalificirani delavci takšnih profilov, ki jih delovne organizacije iščejo. Toda tako stališče ni vedno opravičljivo, kljub »grehu«, ki da je delavec storil.

Z. R.

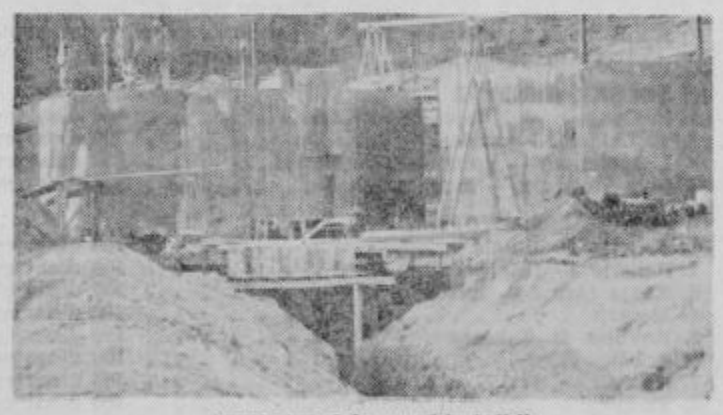

Zaključna dela na zbiralnikih

Kdaj bodo Ljutomerčani zadovoljni?

6. septembra lani je pričelo ljubljansko gradbeno podjetje Gradis z odkopom zemlje za gradnjo novega trajnejšega vodovodnega omrežja v Ljutomeru. Dva dni kasneje je mariborsko industrijsko montažno podjetje pričelo z delom na novi vodovodni trasi. Po pogodbi bi morala ta dela biti končana do 1. novembra lanskega leta. Gradnja vodovoda pa se je zaradi otežkočenosti nabave vodovodnega materiala, ki ga serijski ne proizvajajo, zaradi različne sestave tal — od močvirnate pa do trde zemlje, zavlekla do letošnje pomladi. To so v glavnem argumenti, s katerimi operira industrijsko montažno podjetje Maribor (IMP). Na celotni trasi 1846 m so položili 420 vodovodnih cevi. Nad osnovno šolo Ivana Cankarja v Ljutomeru so zgradili dva velika zbiralnika vode, ki skupno držita 600 cm³ vode. Ko bo vodovod popolnoma gotov, kar bo kmalu, ker so groba betonska dela na rezervoarjih oziroma zbiralnikih gotova, bo Ljutomer ob veliki potrošnji za tri dni v primeru defekta lahko oskrbovan z vodo iz zbiralnikov.

To je nekaj splošnih značilnih podatkov iz kratkega historiata sodobne gradnje novega vodovoda v Ljutomeru, ki bo lahko ta kraj oskrboval z vodo brez večjih popravil v naslednjih 50 letih. Sedanje vodovodno stanje pa je marsikateremu Ljutomerčanu zavrelo kri, saj se je večkrat pripetilo, da je stari vodovod, ki ni zmogel prevelike potrošnje vode, kar na lepem odpovedal, in to ne glede na letni čas in vodno stanje. Te razmere, kot je videz, pa se bodo kmalu uredile. -p

Občina Lenart

Inalidske zadeve in varstvo družine

Varstvo mladoletnikov

Na področju varstva mladoletnikov je bilo v lenarški občini v začetku lanskega leta zajetih v varstvo 118 mladoletnikov. Do konca leta se je to število zmanjšalo na 102. V kategorijo mladoletnikov spadajo otroci do 18. leta starosti. Glede na ogroženost jih po osnovnih karakteristikah delimo v devet skupin.

Največ je duševno defektne mladine, teh je 36, in telesno defektnih 16. Mnogo je tudi vzgojno zanemarjenih. Tu so mišljeni predvsem mladoletniki, ki so že storili katero izmed kaznivih dejanj in so bili zaradi tega obravnavani na sodišču. Moralno in vzgojno ogroženih je v lenarški občini trenutno 13 mladoletnikov. To so predvsem mladoletniki, ki so moralno in vzgojno ogroženi iz različnih vzrokov in jih obravnava le skrbstveni organ. Glede na storilce kaznivih dejanj je opaziti, da število storilcev, mlajših od 14 let, raste. Ker še niso dopolnili 14 let, jih obravnava le skrbstveni organ. Tem mladoletnikom bi morala socialna služba posvetiti več pozornosti kot do sedaj. Podatki kažejo, da prav iz njih izhajajo poznejši povratniki, ki jih prej ali slej, ko dopolnijo 19 let, obravnava sodišče in ima družba znatno večje stroške in probleme z njimi.

Vzgojno zanemarjeni ali mladoletni prestopniki so bili s strani socialne službe zadovoljivo obravnavani. Čeprav jih je še sorazmeroma malo število, je z njimi mnogo vzgojnega dela, saj zahtevajo tudi vsestransko analitično obdelavo pri zbiranju podatkov, potrebnih za izčrpno poročilo sodišču. Pravzaprav se z njimi prične šele pravo vzgojno delo po obravnavi na sodišču in po izreku vzgojnega ukrepa. Takrat so še posebej potrebni spremljanja in vodenja — vse do takrat, dokler vzgojni ukrep ne doseže svojega namena. Skrb in delo skrbstvenega organa ne smeta prenehati niti takrat, ko je mladoletnik oddan v vzgojno poboljševalni zavod.

Referent za področje socialnega varstva je vodil v lanskem letu razgovore z mladoletniki, jih obiskoval na domu ter dajal staršem nasvete pri vodenju in vzgoji mlajšega mladoletnika, ki mu je bil izrečen vzgojni ukrep strožjega nadzorstva. Pomagali so jim tudi pri vključitvi v uk in šolanje in v drugih pomoči potrebnih primerih.

Za izvrševanje strožjega nadzorstva bi bilo potrebno poiskati sodelavce, prostovoljne sodelavce, kakor jih imenujemo, da bi pomagali pri izvajanju vzgojnih ukrepov. Imeti bi jih morali n vsem območju občine, v nepo sredni sredini, kjer mladoletni ki živijo in delajo.

REJNIŠTVO

V reji imajo deset rejence To so predvsem mladoletni brez roditeljev (4), moralno i vzgojno ogroženi (4) ter eko nomsko ogroženi (2). Tudi n tem področju je referent opra vil več obiskov na domu, pred vsem, ko je pripravljal rejniš družino na sprejem rejenc Rejnikom je pomagal z nasve pri vzgoji in vzdrževanju in ure jal razmere v šoli. Problemo glede iskanja rejniških dru nimajo in imajo vedno že vna prej zbrane ponudbe ljudi, želijo vzeti otroka v rejo. Ke občina Maribor, ki ima rejence na območju lenarške občin plačuje večje rejnine kot lenar ška, so se začeli lenarški rejni pritoževati nad nizkimi rejnina mi.

Posvojene imajo tri otroke Vsi so v dobrih družinah. Ke so posvojitelji izven lenarš občine, ne morejo natančn kontrolirati ravnanja posvojite ljev s posvojenci. Zato pa s pred sklenitvijo posvojitvenega razmerja dobro preučili razme re posvojiteljev, sedaj pa kon trolira socialna služba občin posvojiteljevega bivališča.

VARSTVO ODRASLIH

Na področju varstva odraslih so v lanskem letu obravnaval 133 prošenj za socialne podpor in izdali prav toliko odločb. V preteklem letu je dobivalo stal ne socialne podpore 128 oseb pet oseb pa je dobilo enkratn socialno podporo. Za stalne so cialne podpore so porabil 57.748,00 din, za enkratne p 239,10 din. J. S.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Zbor volivcev v Veliki Nedelji

Volilci, prisotni na zboru, ki je bil v nedeljo, 11. t. m., so predlagali, da se naj katastrska občina Vičanci uvrsti v drugo skupino za obdavčitev, dokler ne bo izvedena klasifikacija zemljišč. Drugih predlogov in pripomb ni bilo.

O predlogu odloka o prispevkih in davkih občanov je glede na razvrstitev posameznih skupin razpravljal tudi svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri skupščini občine Ormož ter predlaga občinski skupščini: 1. katastrski občini Bresnica in Strjanci se naj uvedejo v drugo skupino s tem, da se prispevna stopnja v celotni drugi skupini katastrskih občin dvigne na 1 % od katastrskega dohodka; 2. prispevek za preprečevanje metiljavosti naj znaša 0,50 odst.; 3. za sredstva, ki bi bila potrebna za organizacijo obrambe proti toči se naj uvede stopnja v 1,25 % od katastrskega dohodka s pogojem, da so v takšno obrambo vključene tudi občine, ki mejijo na to področje. -p

POPRAVKI

Prosimo bralce, da popravijo v naši letošnji 8. številki pri tisku nastale napake:

podnaslov v sestavku Organizirano obveščanje javnosti na peti strani, ki se pravilno glasi: Več prireditev, ki bodo posvečene jubileju;

naslov sestavka v rubriki Ormož skozi stoletja na šesti strani, ki se pravilno glasi: PREBIVALSTVO VZHODNIH SLOVENSKIH GORIC PO URBARJU IZ LETA 1756;

naslov sestavka na dnu drugega stolpca na 8. strani, ki se pravilno glasi: Lovrenc — Zupečja vas.

Delo in uspehi PDG Stojnci

Prostovoljno gasilsko društvo v Stojncih je imelo pred nedavnim svoj redni letni občni zbor, kjer so razpravljali o lanskoletnem delu društva in sprejmali plan dela za tekoče leto.

Lansko leto so zelo uspešno končali, saj je požarnovarnostna služba gasilcev in občanov delovala tako uspešno, da nismo imeli v vasi niti enega požara. Pri tem gre v veliki meri zasluga gasilcem, ki so na tem področju storili vse potrebno, da je sama preventivna služba preprečila, da bi lahko »ognjeni petelin« uničil z veliko truda in znoja postavljene domove te drugo kmečko premoženje, ko so spravljeni pridelki, kmetijski stroji itd.... Lansko leto so s prostovoljnim prispevkom nabrali okrog milijon starih dinarjev. S tem prispevkom vaščani so kupili novo vodno črpalko in pogonski motor za gasilski avto. Še vedno pa jim primanjkuje tlačne cevi, vendar pa za nakup le-teh trenutno nimajo potrebnih denarnih sredstev.

Društvo si prizadeva, da bi vključilo v svoje vrste čimveč mladine. Ta akcija pomladitve društva jim je v lanskem letu zelo uspela, saj so vključili okrog 40 mladih fantov in deklet, ki so že pričeli aktivno delovati. Društvo bo v kratkem pripravilo tečaj za gasilce, v katerem si bodo predvsem mlади gasilci pridobili potrebno teoretično in praktično znanje.

Pred kratkim so preizkusili vse vodnjake, ki bi jih glede na količino vode v primeru požara lahko uspešno uporabili. Ker v enem zaselku niso imeli primernega vodnjaka, so tam zgradili novega. Tako so izdelali načrt po katerem ima vsaka hiša v gospodarsko poslopje že vnaprej določeno, iz katerega studenca vasi bodo v primeru požara črpali vodo za gašenje.

Kot je povedal **Konrad Jančekovič**, ki je član PGD Stojnci in je tudi občinski odbornik, bo društvo letos konec maja praznovalo 45-letnico delovanja. Takrat bodo priredili veliko vaselico s kulturno-zabavnim programom in nastopom svojih desetin.

Kot vidimo, so gasilci v Stojncih zelo agilni in že s preventivno dejavnostjo preprečujejo, da bi v vasi lahko izbruhnil požar. Kolikor pa bi se vseeno zgodilo, so takoj pripravljeni in v stanju pogasiti oziroma lokalizirati »rdečega petelina«, da se ne bi preselil tudi na sosedne strehe. Njihovo delo lahko samo pohvalimo in jim zaželimo veliko uspehov.

J. S.

Vso skrb za lep videz mesta

Delo krajevne skupnosti Ptuj bi bilo uspešnejše, če bi imela več finančnih sredstev. Letos bo posvetila največ pozornosti pripravam na 1900-letnico Ptuja. Imenovana bo komisija, ki bo nadzorovala čistočo v mestu. Imenovan je štab za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. V skladiščih Odpada so nevarne količine odpadnega materiala. Pristopiti bo treba k ureditvi grajskega hriba. Hišico na desnem bregu Drave nameravajo podreti. Tudi letos »Ptuj v zelenju in cvetju«.

Na seji sveta krajevne skupnosti Ptuj so pred kratkim razpravljali o zaključnem računu za leto 1967, programu in o finančnih načrtih za letošnje leto.

Iz poročila zaključnega računa za lansko leto je razvidno, da je krajevna skupnost kljub minimalni dotaciji veliko naredila. Vsak dinar je morala »obrniti trikrat«. Delo krajevne skupnosti bi bilo še bolj uspešno, kolikor bi imela več finančnih sredstev. Glavno delo krajevne skupnosti je bilo vzdrževanje krajevnih cest, na katere je navozila nad 1000 kubikov gramoza. Člani sveta so ocenili delo krajevne skupnosti kot zelo dobro.

Ko so govorili o letošnjem planu dela, so bili enotni, da se bo treba vključiti v pripravo za praznovanje 1900-letnice Ptuja. Tudi program dela krajevne skupnosti za prihodnje je temu primerno sestavljen. Krajevna skupnost računa na pomoč občanov, da bi res lepo uredili mesto za tako velik jubilej. Imenovana bo posebna komisija, ki bo nadzorovala čistočo mesta, predvsem čistočo na dvoriščih, ob glavnih vhodih, kakor tudi ureditev zelenic in parkov ter čistočo ulic. Na balkone in okna bo treba namestiti čimveč cvetlic. Tudi v letošnjem letu bo organizirano nagradno tekmovanje »Ptuj v zelenju in cvetju«. Ocenjevali bodo urejenost balkonov, oken, dvorišč... Za čistočo mesta bo moralo več narediti komunalno podjetje in turistično društvo. S skupnimi močmi občanov bi akcija uspela.

Svet je sprejel več sklepov. Med temi je tudi ta, da bi sklepe sveta krajevne skupnosti objavljali v Tedniku in tako z njimi seznanjali občane v posebni rubriki.

Sklenili so tudi, da bo treba čim prej porušiti hišo na desnem bregu Drave pri mostu, ki kazi okolje. Potrebno je, da stanovanjsko podjetje tamkajšnje stanovalce preseli. Člani sveta so nakazovali potrebo po čim prejšnji gradnji nove avtobusne postaje.

Svet je imenoval štab za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami. Za predsednika štaba je bil imenovan predsednik sveta krajevne skupnosti Lojze Cenc. Štab šteje devet članov in ima enako število namestnikov. S programa dela štaba je razvidno, da obravnava predvsem preventivo. Večje nesreče je treba že prej preprečiti. Člani sveta so predlagali, naj bi gasilska služba organizirala razne tečaje, predvsem za tiste, ki delajo ponoči (čuvaji) in jih seznanila z varnostnimi ukrepi. Posebno v nočnem času je veliko nesreč in požarov. Takoj so tudi ugotovili, da so v obeh skladiščnih prostorih odpada v Muršičevi ulici in na Bregu prevelike zaloge odpadnega materiala, ki bi v primeru požara lahko povzročile večjo škodo. Te količine bo treba omejiti na minimum.

Člani sveta so se zanimali, kako je z ureditvijo grajskega hriba. V letošnji pomladi bi moral biti urejen, da bo v prihodnjem jubilejnem letu grajsko okolje, kot je treba. Takoj bo treba pričeti s saditvijo lepotičnega drevja in drugega zelenja.

Na seji so obravnavali še vrsto stvari, ki jih bo treba urediti v prihodnjem obdobju. ZR

Smetnice povsod

Kamorkoli se v Ptuju obrneš, naletiš na smetnice. Že res, da morajo biti, kajti smeti je treba zbrati in odpeljati. Toda poglejmo, ali morajo res stati na pločnikih v ulicah, pred stanovanjskimi bloki, tik ob vhodih. Večkrat so polne smeti in druge nesnage, ki neprebavljivo visi iz njih, vse polno te robe pa je tudi na tleh okrog njih. Veter raznaša papir in smeti.

Kot po navadi bomo iskali krivca za tako stanje. Toda ali se ne bi vprašali najprej, kaj lahko storimo sami? Ali ne bi mogli postaviti smetnic vsaj za vogale poslopij, na dvorišča ali pa po možnosti v za to pripravne hodnike. Seveda je delavcem, ki jih praznijo najbolj pri roki, če so tako rekoč že na cesti. Ali ne bi bilo potrebno opozoriti podjetje, ki skrbi za čistočo, da je treba za čistočo in red do kraja poskrbeti in zato smetnico nesti par metrov al. pa z avtomobilom malo obrniti na dvorišče in podobno.

Vsako leto v Ptuju organiziramo teden cvetja in podobno. Toda kaj nam pomagajo vsa okna in balkoni v cvetju, če bodo, posebno še tujci, ki na take stvari še posebej pazijo, bodle v oči te smetnice. Pa ne samo smetnice in nesnaga okoli njih, cele kupe odloženega materiala najdeš po ulicah. Približuje se jubilejno leto mesta Ptuja, ko bomo morali posebno paziti na vsako malenkost in vsako nevšečnost takoj odpraviti. Kaj, ko bi pričeli pri smetnicah in najprej te spravili v red? ZR

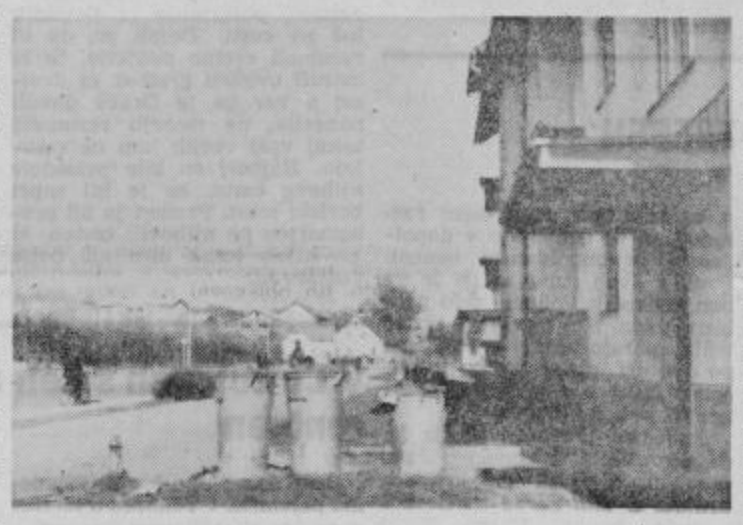

Smetnice kazijo videz ulic in mesta

OBČINA SLOVENSKA BISTRICA

Odstopanja

od srednjeročnega načrta razvoja občine

Srednjeročni perspektivni plani razvoja občin in republik so bili narejeni v času, ko je kazala situacija ugodne možnosti hitrejšega napredka in razvoja. Razvoj v letu 1966 je to tudi potrdil. Toda sredi leta 1967 se je pokazalo, da so bile nekatere napovedi prehitro izrečene. Gospodarska situacija pri nas in v svetu je stagnirala, zato nas tudi ne more presenetiti dejstvo, da je proizvodnja v letu 1967 predvsem v industriji precej padla.

Gospodarstvo

Splošna raven gospodarske aktivnosti prvega leta srednjeročnega programa razvoja občine je bila kljub težavam, ki so se pojavljale v letu 1966, zadovoljiva. Večina gospodarskih področij v občini sicer ni dosegla povprečne predvidene letne dinamike zaradi poostrenih pogojev poslovanja. Vendar obseg proizvodnje in storitev v občini ni bistveno odstopal od dosežene dinamike v SR Sloveniji. Nekatera posamezna področja pa so dosegla celo boljše rezultate. V tem letu je bilo pomembno povečanje produktivnosti dela ob znižanju števila zaposlenih. Tako se je produktivnost v industriji povečala za 8,5 in v kmetijstvu za 14,2 odstotka.

Kmetijstvo

Srednjeročni perspektivni plan je predvidel rast industrijske proizvodnje po 13- do 14-odstotni letni stopnji. Kljub temu da ni bila dosežena tako visoka proizvodnja v letu 1966, smo lahko zadovoljni. Doseženi obseg industrijske proizvodnje v občini je bil v tem letu namreč višji od republiškega in zveznega povprečja.

Obseg proizvodnje je bil večji v Impolu, Steklarni in v obratu Ingmaga v Cezlaku. V opekarni Pragersko, v obratih LIP in v tovarni olja pa je bila proizvodnja nižja kot v letu 1965.

Leto 1967 pa je prineslo popolnoma drugačne rezultate v industrijski proizvodnji. Vključitev v mednarodno delitev dela, težja gospodarska situacija doma in v svetu, vse to je pripomoglo, da je obseg industrijske proizvodnje padel. Tako v letu 1967 ni bil dosežen odstotek proizvodnje iz leta 1966, ampak je indeks dosežene proizvodnje glede na leto 1966 v 1967. letu za 2,6 odstotka manjši.

Letošnje leto prinaša industrijski proizvodnji v bistriški občini nove svetle perspektive. V tovarni Impol predvidevajo, da bo letos začela z obratovanjem nova valjarna, v katero so v minulih letih investirali precej sredstev. Tako bi se naj v letošnjem letu povečal obseg industrijske proizvodnje za 25,5 odstotka glede na preteklo leto. To ogromno povečanje se nanaša v veliki meri na tovarno Impol.

Industrija

V letu 1966 kmetijstvo ni doseglo rezultatov, katere je predvidel srednjeročni perspektivni plan razvoja bistriške občine. Saj je v tem letu zaostala kmetijska proizvodnja tudi za republiškim povprečjem za 1,3 odstotka. Vendar je več objektivnih vzrokov, zakaj je bila v tem letu proizvodnja manjša. Vzrok so bile predvsem prevelike količine padavin. Veliko škode pa je povzročilo tudi veliko neurje. Tako so vremenske neprilike samo pri Agrokombinatu KZ Slovenska Bistrica napravile škode za več kot 66 milijonov starih dinarjev.

Leto 1967 pa je popolnoma drugačno od prejšnjega. Ocene za minula leta pravijo, da se je kmetijska proizvodnja v tem letu dvignila za 8,9 odstotka. Tako dober rezultat pa pogojuje predvsem dobra letina in pa prvi rezultati del na obnovi vinogradov in ostalih površin pri Kmetijskem kombinatu KZ Slovenska Bistrica.

Je pa minulo leto pokazalo drugo slabost. Trgovska mreža namreč ni mogla odkupiti celotnega pridelka, predvsem sadja. Tako bo kmetijstvo doseglo prvi rezultat le takrat, kadar bo tudi zagotovljen odkup proizvodnje.

Za letošnje leto pa je predvidena zopet manjša rast proizvodnje v merilu z lanskim letom in to za 3,4 odstotka.

Že teh nekaj navedenih podatkov je pokazalo, da bo letošnje leto prineslo bistriški občini nove možnosti razvoja. O tem govori tudi podatek, da se bo izvoz v letošnjem letu povečal za 40 odstotkov v merilu z lanskim letom.

Če bodo znali izkoristiti v bistriški občini vse ugodnosti, ki se jim nudijo v letošnjem letu, ne bo tako hitro prišlo do tako slabih rezultatov kot v minulem letu. -b

TUDI V LENARTU PREMALO STANOVANJ

Stanovanjska vprašanja predstavljajo v občini, zlasti pa v Lenartu, poseben problem. V mesecu novembru 1966 so bile vse prošnje za dodelitev stanovanj odstopljene takrat na novo ustanovljeni organizaciji za gospodarjenje s stanovanjskimi hišami. Vse tozadevne prošnje rešuje sedaj Komunalno stanovanjsko podjetje v Lenartu. Potrebe po stanovanjih so iz dneva v dan večje. Zlasti čutijo to potrebo pri stanovanjih za strokovni kader, tako za potrebe uprave skupščine občine Lenart, kakor tudi za druge javne službe kot so — šolstvo, prosveta in zdravstvo. Trenutne potrebe narekujejo, da bi morali samo v Lenartu zgraditi najmanj tri stanovanjske bloke po dvajset stanovanj, če bi hoteli zadostiti najnujnejšim potrebam. Najbolj pereč problem povzroča pomanjkanje stanovanj za prosvetni kader, predvsem na šolah v Cerkvenjaku, Voličini in v Zgornji Ščavnici. Za prosvetni kader v Zgornji Ščavnici že gradijo stanovanjski blok, tako, da bo še v tem letu vprašanje stanovanj za prosvetne delavce v tem kraju rešeno. V letošnjem letu je predvidena tudi gradnja stanovanjskega bloka za prosvetne delavce v Voličini. Pričela pa so se že tudi pripravljalna dela za gradnjo trgovsko-stanovanjske hiše v Lenartu.

Na območju občine Lenart je ustanovljenih 28 hišnih svetov. Poslovanje teh je zelo pereče in narekuje nujne spremembe in ukrepe. Ugotovljeno je, da od 28 hišnih svetov — zadovoljivo posluje le 16. Nekateri hišni sveti sploh ne delujejo in ne odigrajo vloge. Komunalno-stanovanjsko podjetje Lenart v celoti vodi finančno poslovanje hišnih svetov. Tudi krajevne skupnosti bodo morale posvetiti hišnim svetom več pozornosti kot do sedaj in jih vključiti v aktivno delo na njihovem področju. V letu 1967 so izdali 12 soglasij za dodelitev stanovanj, za katera si je občina obdržala razpolagalno pravico.

Upajmo, da bo stanovanjski problem v lenarški občini v doglednem času rešen in bodo dobile stanovanja vse družine, ki se trenutno stiskajo v neprimernih in zdravju škodljivih prostorih, ki bi jim lahko rekli vse drugo kot pa stanovanje. J. S.

Pisma uredništvu

Ceste v ptujski občini

Glede na to, da precej vozim po cestah II., III. in IV. reda ter se pogosto srečujem z državljani, ki mi očitajo stanje cest v ptujski občini, sem se odločil prenesti te očitke na papir. Mislim namreč, da bi jih morala slišati tudi širša javnost in odgovorni dejavniki, ker tako naprej več ni mogoče.

Bencin se je trikrat podražil, ker je potrebnih več sredstev za vzdrževanje cest. V redu, naj se podraži! Pri registraciji motornih vozil plačamo cestni prispevek po kubaturi ali tonaži, ceste pa so v takšnem stanju, da moraš voziti po njih v drugi ali celo prvi hitrosti, če nočeš razbiti vozila.

Smo »Štajerci« res manj vredni Slovenci, da ni sredstev, da bi bilo vsaj za gramoz in cestarje, ki bi pokrpali vsaj večje luknje? Ali zadošča izgovor organa cestnega podjetja Maribor, da »ni sredstev«. Je s tem opravljeno?

Zakaj si republiški inšpektor za ceste ne ogleda ceste II. reda Rogatec—Ptuj in ceste Ptuj—Senarska, nato ceste III. reda Vurberk—Ptuj, Ptuj—Juršinci, Ptuj—Polenšak, Ptuj—Žetale? Njegova ugotovitev ne bo mogla biti drugačna, kot da je to gospodarski kriminal.

Predsednik Tito je 28. julija 1952 v Glini med drugim dejal: »Promet — bodisi železniški ali cestni — je pri nas v slabem stanju. V naši državi moramo posvetiti in tudi bomo posvetili največjo skrb našemu prometu. Kajti, čemu nam bodo motorizacija in avtomobili? Res so nam neizogibno potrebni, ker imamo industrijo! Toda, kako jih bomo vzdrževali pri takšnih cestah? Milijoni in milijarde bodo propadli, če ne bomo rešili tega zaostalega prometa!«

Če pomislimo, da je tovariš Tito to poudaril v svojem govoru že leta 1952 in se do danes, vsaj na območju ptujske občine, na cestah II. in III. reda ni nič izboljšalo, moramo pač verjeti, da nekje nekaj ni v redu in da so nekateri kraji zapostavljeni.

Tujci, ki obiščejo neko državo, si ustvarjajo mnenje in ocenjujejo gospodarsko in politično stanje v precejšnji meri po cestah. Kakšen vtis odnese tujec, ki prevozi vsaj eno od zgoraj naštetih cest?

Ali res ni mogoče stanja izboljšati? VEKO

Ali res mora tako biti?

V vašem Tedniku št. 8 od 23. februarja 1968 sem v rubriki Pisma uredništvu pod naslovom ALI RES MORA TAKO BITI prebral zanimiv prispevek pisca Č. N., ki piše v imenu potnikov, da bi jim bila ljubša avtobusna postaja pred gostilno Horvat, kjer bi lahko našli primerno zavetje pred slabim vremenom in temo. Da to ni tako, pripisujejo krivdo nekemu nepoučenemu organu.

Žal pa je zadeva drugačna, kot je opisana. Namreč žalostno je, da pisec — vaščan Gorišnice — doslej še ni opazil, da je prav pri gostilni križišče cest II/3 in III. reda Gorišnica—Mala vas—Borl ter opisana pešpot na sever proti Zamušanom. To križišče je, predvsem poleti, nepregledno. Druga objektivna ovira za avtobusno postajo na tem kraju pa je dolg, nepregleden ovinek, v katerem beleži Gorišnica že vrsto prometnih nesreč, tudi z najhujšimi posledicami. Na to pisec članka verjetno ni pomislil.

Je resna možnost, da bi imeli postajo pred gostilno Horvat tisti avtobusi, ki peljejo iz Ptuja proti Ormožu, nikakor pa ne v obratni smeri.

Da je sedaj avtobusna postaja pred križiščem prometne ceste, je sicer res, vendar je to cesta IV. reda in vsaj 80% manj prometna kot cesta, ki se križa pri gostilni Horvat.

Da je sedanja avtobusna postaja v temi in blatu, je tudi res, vendar naj zainteresirani potniki ali krajevna skupnost to uredi s tistimi avtobusnimi podjetji, ki imajo od prevoza potnikov največ koristi. Ta tudi postavljajo čakalnice in skrbijo za primerno razsvetljavo.

Pojasniti pa moram še, da postavitev ali določitev neke avtobusne postaje ni odvisna od »nekega nepoučenega organa«, temveč je to delo dobro poučenih in za to pristojnih organov. S. V.

Zboru nismo prisostvovali

18. februarja je bil v Drbetincih zbor volivcev za krajevno skupnost Vitomarci, na katerem so obravnavali predlog davčnih obremenitev za kmetijstvo v letu 1968. Na zbor so vabili volivce po šolskih otrocih; ker pa večji del otrok iz Slavšine in Smolinc obiskuje sosedne šole, so ostali volivci neobveščeni o zboru. Tako jih je le malo prišlo na zbor, skratka vasi Slavšina, Smolinci in

(Konec na 5. strani)

S seje SO Lenart

Družbene dajatve, vzdrževanje cest in...

Spremembe odloka o obč. prometnem davku

(Nadaljevanje in konec)

Pri sprejemanju odloka o občinskem prometnem davku sta bili predlagani dve spremembi, in sicer povečanje stopnje občinskega prometnega davka od prometa z alkoholnimi pijačami vseh vrst, ki jih točijo v trgovini na drobno, in sicer od 20 na 30 odstotkov, ter znižanje stopnje prometnega davka od prometa s kmetijskimi stroji in traktorji od 4 na 2 odstotka.

Gostinstvo ob enotni stopnji prometnega davka na alkoholne pijače s trgovino nikakor ne more biti v enakopravnem položaju. V trgovini namreč gre za izključno prodajo brez vzporednih storitev in stroškov. Da bi do neke mere uskladili prodajo med obema dejavnostima, je bila predlagana sprememba, da bi bila stopnja prometnega davka na alkoholne pijače, prodane v trgovini, za 10 odstotkov višja kot v gostinstvu. S tem pa bi bile cene pijačam v trgovini še vedno znatno nižje kot v gostinstvu.

Vendar pa bi zgoraj navedena pretirana razlika lahko tudi negativno vplivala na gibanje cen v gostinstvu. Bilo pa bi tudi neustrezno, če bi bile cene pijač v trgovini izenačene s cenami v gostinstvu.

Znižanje stopnje prometnega davka od prometa z motornimi vozili, kmetijskimi stroji in traktorji pa je bila predlagana z namenom, da se pospeši tehnična opremljenost kmetijske proizvodnje in se v tem primeru preide na sodobno tehnologijo opravljanja posameznih kmetijskih del. To je še posebej važno v zasebnem kmetijstvu, kjer je opremljenost s kmetijsko mehanizacijo še vedno izredno nizka.

Razprava o odloku o uvedbi komunalnih taks

Občinske komunalne takse na cestna motorna vozila v zasebni lastnini uvajajo občinske skupščine na podlagi ustreznega republiškega zakona, ki skupščine pooblašča, da lahko te takse uvedejo. Komunalne takse so predpisane za vse vrste motornih vozil v lasti zasebnikov. Takse so predvidene samo za cestna motorna vozila, tako da jih ne bodo plačevali lastniki traktorjev, ki uporabljajo traktorje izključno za kmetijsko proizvodnjo in niso registrirani za promet. Zbrane takse se bodo stekale v dohodek cestnega sklada in bodo uporabljene za vzdrževanje in modernizacijo cest. Predvideno je, da bo iz naslova taks zbrano letno okrog 40.000 dinarjev. To je približno toliko, kot je bilo doslej zbrano iz naslova taks na kmečke vozove, ki bodo sedaj ukinjene. V razpravah, tako na sejah za družbeno načrtovanje in finance kot na zborih volivcev, so bila že pred sejo skupščine sprejeta stališča, da se naj občinske komunalne takse uvedejo, zlasti pa je bil podprt predlog, da se ukinejo takse na vozove.

Financiranje vzgoje in izobraževanja v l. 1968

Ko je skupščina občine Lenart v lanskem letu sprejela odlok o financiranju vzgoje in izobraževanja, je izhajala iz okoliščin, ki so bile nekoliko ugodnejše, saj je imela odobrena dopolnilna sredstva republike. V tekočem letu pa se dopolnilna sredstva občinskim proračunom ukinejo. Ta dopolnilna sredstva se bodo v prihodnje zbirala pri republiški temeljni izobraževalni skupnosti, ki bo po svojih osnovah in merilih dodeljevala manjkajoča sredstva občinskim temeljnim izobraževalnim skupnostim. Vendar pa mora občinska skupščina zagotoviti svoji temeljni izobraževalni skupnosti vsaj toliko sredstev kot v lanskem letu oziroma za toliko več, za kolikor se povečujejo sredstva občinskega proračuna.

Iz bilance planiranih dohodkov občine izhaja, da bodo sredstva, zbrana za občinski proračun v letu 1968 dosegla le 99,02 odstotka sredstev, ki so bila zbrana v lanskem letu. Če upoštevamo prenos presežka dohodkov nad izdatki oziroma prihranek proračunskih sredstev iz leta 1967, bi se dohodki občinskega proračuna v letu 1968 nasproti letu 1967 povečali za 2,12 odstotka. Občinska skupščina bo glede na to, da je planirano gibanje proračunskih dohodkov nižje, zagotovila temeljni izobraževalni skupnosti za 6,5 odstotka več sredstev, kot ji je zagotovila iz lastnih dohodkov v letu 1967. Upoštevajoč planirano gibanje osebnih dohodkov, prometa v trgovini in gostinstvu ter drugih osnov, bo potrebno za zagotovitev 6,5-odstotnega povečanja sredstev za temeljno izobraževalno skupnost predpisati 1-odstotno stopnjo prispevka iz osebnega dohodka iz delovnega razmerja, medtem pa bi od vseh drugih občinskih prispevkov in davkov pripadalo občinski temeljni izobraževalni skupnosti 7,12 odstotka zbranih dohodkov. J. S.

Seja skupščine občine Ljutomer

Včeraj je bila v sindikalni dvorani občinske skupščine seja obeh zborov občinske skupščine Ljutomer, ki je obravnavala predloge svetov in komisij, sprejela odlok o komunalni dejavnosti posebnega družbenega pomena, sklepala o razpisu referenduma za uvedbo krajevnega samoprispevka v občini ter obravnavala odborniška vprašanja. Po seji sta se oba zbora sestala na ločenih sejah, na katerih sta sprejela letni načrt razvoja ljutomerske občine za leto 1968, sprejela spremembe in dopolnitve odloka o prispevkih in davkih občanov ter proračun občine za leto 1968. Vsa pomembna vprašanja in razpravo s seje skupščine bomo objavili v prihodnji številki. -p

Kmetijstvo, gospodarstvo...

(Nadaljevanje s 1. strani)

živinorejsko proizvodnjo. Odnos kmetijska proizvodnja—trgovina je v zadnjem času zelo nemogoč, rešijo pa ga lahko samo kmetijski proizvajalci sami. Napačna je zavest, češ če sem proizvedel določeno kmetijsko blago, potem nisem več odgovoren za njegovo realizacijo. Če ne bomo celotnega procesa pripeljali do prodaje, uskladiščenja itd., potem bomo vsekakor morali pričeti z drugačnimi oblikami kmetijstva. Za to reševanje pa je potrebno širše povezovanje kmetijskih organizacij zunaj občinskih meja. Na kmetijske sodobne probleme ne moremo tako črno gledati. Dejstvo je, da so se razmere v kmetijstvu v naši državi po reformi bistveno pozitivno spremenile.

V razpravi Sergeja Kraigherja so bila omenjena še vprašanja davkov in druga vprašanja, ki se navezujejo na to temo sobotnega razgovora v Ormožu.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Dravinja, Polskava in Pesnica

eno najbogatejših naravnih drstišč v Evropi

Za bralce Tednika govori JOŽE ERHATIČ, predsednik Zveze ribiških družin Ptuj:

— Kako so razdeljene vode ptujske Zveze ribiških družin?

V Zvezi ribiških družin v Ptuju so vključene štiri družine: iz Ptuja, Majšperka, Ormoža in RD Studenčnica. Skupno imajo okrog 600 rednih članov. Vsaka družina upravlja vode na svojem območju, kjer čuva bogastvo naših voda in z vlaganjem mladic skrbi za prirastek.

Člani ribiške družine iz Ptuja lovijo v Dravi od Vurberka (Šmartinskega mostu) pa do Zavrča (Formina). Z ribiško družino iz Varaždina so sklenili pogodbo, da lahko ptujski ribiči lovijo še na desni strani Drave do varaždinskega mostu, varaždinski pa do borlskega mostu. Ptujsko društvo ima še del Pesnice, Polskave in Dravinje.

Ormoško društvo ima del Pesnice in levi tok Drave, nižje od Središča. Društvo iz Majšperka ima Dravinjo od Makol, ribiška družina Studenčnica obsega izključno vode Studenčnice, kjer so plemenite ribe (postrvi).

— Kako variira število članov?

Ljubiteljev ribolova je vedno več, kar je opaziti po številu članov, ki venomer raste. Opaziti je celo močan priliv Mariborčanov. V času letnih počitnic za tri mesece damo počitniške karte, ki se jih radi poslužujejo tudi mlajši.

— Kako ocenjujete bogastvo voda in kako so ribiči zadovoljni z lovom?

Naše vode so precej bogate. Uspeh lova v lanskem letu je bil zelo lep. Ribiči največ lovijo podusti, klene, ščuke, zelenike, medtem ko se sulec seli iz teh krajev na vzhod zaradi močnega kolebanja vodostaja.

— Kaj pa krivo lovstvo?

Žal je na našem območju precej razširjeno, posebno v mesecih marec in april. V teh mesecih se pridejo drstit podusti v Dravinjo, Polskavo in Pesnico. Te vode so najbolj bogato naravno drstišče v Evropi. V tem času moramo ribiči posvetiti vso skrb, da očuvamo nemoteno naravno drstenje. Krivolovci imajo takrat zelo lahek lov z mrežami. Seveda moramo ribiči v tem času paziti, da preprečimo to početje. Pri preganjanju krivega lova nam pomagajo postavljeni ribniki: v Rogoznici, Podvincih, v Pacinju in Velovlaku. V teh ribnikih gojimo krape, linije in delno ščuke, s prvenstvenim namenom, da jih pozneje ribiške družine vlagajo v vode na svojem območju. Po planu, ki ga redno dosegamo, vložimo vsako leto 26.000 komadov rib velikosti pet do sedem centimetrov. Družine vlagajo tudi večje ribe do 20 centimetrov, kar je ekonomsko bolj upravičeno. Te ribe ostanejo v vloženih vodah, ker ni večjega števila rib roparic in drugih stvari, ki bi jih odvračale s tega področja.

Lani je bilo vzgojenih 4447 kg krapov, ki so jih vložili v odprte vode. Le manjšo količino krapov so dali na trg. V prezimovniku se hrani še okrog 30.000 mladic, ki jih bodo spomladi vložili v gojitvene ribnike. Krmili jih bodo do jesenskega časa. Zveza ima svoje matične krape, ki so osnova za pridobivanje mladic za lastne potrebe.

— Kakšne načrte imate pri vzgoji v prihodnjem obdobju?

Ribiška družina Ptuj se dogovarja s KK Ptuj, da bi ta odstopil družini ribnike v Turnišču. Tu bi uredili lep turistični — ribiško športni objekt. Bil bi v neposredni bliži Ptuja. V njem bi gojili ribe in tako skrbeli za športno izživljanje ribičev in drugih turistov.

— Še boste zopet udeležili ribiških športnih tekmovanj?

Teh se bomo zopet udeležili, saj smo v lanskem letu na republiškem tekmovanju dosegli tretje mesto. Udeležili smo se raznih tekmovanj v Varaždinu in tekmovanj, ki so jih prirejale posamezne družine. Te bomo prirejali tudi v letošnjem letu.

ZR

Jože Erhatič

Srečanje hrvatskih in slovenskih ribičev na tekmovanju

V SLOVENSKI BISTRICI USPEŠNA PUSTNA PRIREDITEV

V torek je bil organiziran v Slovenski Bistrici uspel pustni karneval. Organizirali so ga društvo prijateljev mladine, občinski komite ZMS in osnovna šola Slovenska Bistrica. Karneval, ki je bil dolg skoraj pol kilometra, si je ogledalo mnogo Bistričanov.

Najboljše maske so dobile nagrade, ki so jih prispevala obrtna podjetja in pa vse poslovalnice trgovskega podjetja Planika. -b

Krajevna skupnost Cirkulane

Ceste, ceste...

Krajevna skupnost Cirkulane obsega naselja: Brezovec, Cirkulane, Dolena, Gradišča, Gruškovec, Mali Okič, Medribnik, Meje, Paradiž, Pohorje, Pristavo, Slatino in Veliki vrh. Vseh prebivalcev v teh krajih je 2560.

Vsa naselja gravitirajo v center, ki mu pravijo »Varoš«. Od njega so oddaljena največ sedem kilometrov. Mali trg resnično združuje interese občanov. V trgu so šola, zdravstvena postaja, pošta, krajevna pisarna, sedež vseh društev in organizacij, trgovina, gostinski lokal, pokopališče in že od daleč lepo viden svete Barbare türenšpic.

Okoliška naselja so v gričevnatem spodnjem haloškem predelu. Zemljo obdelujejo večidel ročno s primitivnim orodjem — motiko, košem in puto.

Kaj je pri njih novega, kakšne težave in uspehe so imeli in imajo v zadnjem času, smo zvedeli v razgovoru, ki so mu prisostvovali **Vlado Štumberger**, predsednik KO SZDL, **Franc Bratušek**, predsednik krajevne skupnosti Cirkulane, **Jože Klajderič**, vodja krajevne pisarne, **Roman Ledinek, Anton Gol, Jože Vaupotič**, poslovodja, **Miha Arbajter**, eden najstarejših komunistov v občini, in sicer od leta 1939, **Angela Žuran, Anton Kolednik** in drugi.

Kakor hitro smo pričeli z razgovorom, so se že pošalili: »Ali ima občina res za našo šolo in ceste 90 milijonov starih dinarjev? No, pa povejte, po kakšni cesti ste se pripeljali v Cirkulane?« »Po zelo slabo vzdrževani,« sem moral odgovoriti, če sem hotel po pravici odgovoriti na njihova ne več šaljiva vprašanja, ampak vprašanja, ki so zanje pravi problem. Dejali so, da cesto Borl—Cirkulane cestno podjetje Maribor res preslabo vzdržuje. V deževnem vremenu je promet tudi za pešce nemogoč, saj jih avtomobili, čeprav so šoferji obzirni, poškropijo iz številnih luž na cesti. Dejali so, da bi razumeli cestno podjetje, če bi morali uvažati gramoz za devize; a ker ga je Drava dovolj nanosila, ne morejo razumeti, zakaj vsaj večjih jam ne zasujejo. Najbolj so bile prizadete njihove ceste, ko je bil zaprt borlski most. Promet je bil preusmerjen po njihovih cestah, ki jih kljub temu niso nič bolje vzdrževali.

Za vzdrževanje svojih cest je uvedla krajevna skupnost samoprispevek. V lanskem letu so z buldožerji popravili 12 km cest. V letošnjem letu jih bodo še 12. Buldožer je že na delu. Mostove popravljajo toliko, da so prevozni. Izdelali so eno brv, za druge, ki jih bodo postavili v tem letu, so že nabavili material. Naročenih imajo tudi več kanalov.

Lani in letos so zbrali samoprispevek za mrliški voz, ki bo izdelan v aprilu.

Pošta je urejena zadovoljivo. Težave so le s telefonsko zvezo, ki je po delovnem času ni moč dobiti. Če se kaj pripeti, je treba iti k telefonu štiri kilometre daleč na postajo milice pri borlskem mostu. V primeru, da tam ni nikogar, pa je treba iti na grad Borl. Menda ni treba posebej pisati, kaj vse se lahko med tem časom zgodi s ponesrečenim, posebno če upoštevamo, da je prišel prosit pomoč kdo iz visokih, oddaljenih hribov.

Trgovina je v pretesnih prostorih. Nameravajo jo renovirati. Povečane prostore bodo na novo opremili.

Za razvoj turizma in gostinstva v tem kraju bo pripomoglo čez mesec dni odprto preurejeno gostišče, ki bo imelo tudi sobe za tujce. Urejuje ga gostinsko podjetje Grad Borl.

Velika pridobitev za te kraje bo tudi še ena avtobusna zveza s Ptujem, ki bo uvedena po prvem marcu. Iz Cirkulan bo odpeljal avtobus pred osmo uro, iz Ptuja pa se bo vračal okrog 13. ure. Točen vozni red bodo še določili.

Med drugim je na območju krajevne skupnosti potrebno regulirati in očistiti potoke, predvsem na relaciji Gradišče—Pristava, kjer je vse zamuljeno.

Pogovorili smo se še o mnogih drugih problemih, a vedno znova so izražali željo po boljši ureditvi cest, ki jim posveča krajevna skupnost Cirkulane največ pozornosti, vsi drugi pa žal premalo. Velika večina prebivalcev je za asfalt od Borla ali vsaj skozi trg »Varoš«. Poleti je zaradi večjega prometa trg poln cestnega prahu.

ZR

PREDSTAVLJAMO VAM

Marijo Selinšek iz Slovenske Bistrice, bivšo borko NOV, mater desetih otrok, delavko KK Slovenska Bistrica, katere roke in prsti, ki jih skoraj ne more čisto zravnati, pričajo, koliko mora narediti, pretrpeti in potrpeti človek v njenem položaju, da bi s svojimi skromnimi dohodki zagotovil svoji družini primerno preživljanje.

Marija je na videz pri svojih štiridesetih letih zdrava, vendar je prestala tri težke operacije in jo vedno znova kaj muči. Kljub temu pa iz njenih ust ne pride beseda: ne morem. Marija pravi, da gre vse z lahkoto, če le človek hoče in če rad dela. Marija je skratka človek, vreden vse pozornosti, posebno pa pozornosti delovne skupnosti, v kateri je zaposlena.

Šmartno na Pohorju

KAKO PRIDOBITI POTREBEN PROSTOR?

Že dolgo časa se borijo v Šmartnem na Pohorju za povečanje šolskega prostora. Osnovna šola ima samo štiri učilnice, v katerih ima pouk osem razredov, ki se izmenjajo v dopoldanski in popoldanski izmeni. Pouk v dveh izmenah pa je na tem področju Pohorja zelo problematičen. Ker je šolski okoliš velik, morajo učenci v šolo tudi po dve uri in več. To pa je posebno težko pozimi, ko so dnevi krajši, poti pa slabše.

Posledica takšnega stanja je, da mora šola v zimskem času organizirati pouk po krajšem urniku. S tem pa se skrči tudi vsebina pouka. Razen štirih učilnic nima šola nobenih drugih prostorov, s čimer je organizacija in izvajanje učno vzgojnega dela izredno težavno.

(Konec na 5. strani)

Pritegniti čim več članov v KO SZDL Markovci

O težavah in uspehih množičnih organizacij v Markovcih govori za bralce TEDNIKA Franc Kodrič, predsednik KO SZDL Markovci:

KO SZDL Markovci obsega 7 vasi. V odboru dela 17 članov in 3 člani v nadzornem odboru. Na območju KO je 6 vaških odborov, ki so zelo aktivni. Zelo aktivna je izobraževalna sekcija, ki skupno z DU skrbi za razna predavanja. V tej sezoni smo imeli ciklus predavanj iz kmetijstva. Bila so dvakrat tedensko. Skupaj z množičnimi organizacijami je KO SZDL organiziral nabiralno akcijo za mlečno kuhinjo, ki je zelo uspela. Vaški aktivi se že pripravljajo na proslavo 8. marca, dneva žena. Proslavili ga bodo v vseh vaseh. Predvsem pa si organizacija prizadeva, da bi pritegnila čimveč članov. Število članov je zadnja leta padlo.

Krajevna skupnost Markovci šteje okrog 3760 prebivalcev. V lanskem letu smo slavili večji uspeh, saj smo z lastnimi sredstvi in pomočjo občine kupili nov brod za prevoz pridelkov prek Drave. V preteklem letu je KS dokončno popravila mostno tehtnico v Stojncih. Kolikor je bilo v naši moči, smo popravili ceste. Krajevna skupnost bi morala imeti mnogo več sredstev, saj je potreb na našem območju veliko.

V okviru KS deluje kino. Vsako nedeljo sta dve predstavi. Zaradi vedno večjega števila televizorjev v naših krajih je obisk kinopredstav vedno slabši. Nastaja vprašanje, ali bo lahko kino še imel predstave.

O programu dela krajevne skupnosti za prihodnje in predloge SO Ptuj bomo obravzavali na zborih volivcev, ki bodo v kratkem.

V Markovcih deluje popolna osemletka, ki jo obiskuje 500 učencev. Učni uspeh v prvem polletju uje bil 73 odst. Omeniti moram, da je na šoli pet preštevilnih oddelkov, ker primanjkuje prostora. Zaradi preštevilnih oddelkov je otežkočeno delo učiteljev. Delovni kolektiv šole je za vzgojo in izobraževanje veliko napravil in ga moram pohvaliti. Šoli primanjkuje denarja. Obe šolski zgradbi sta potrebni generalnega popravila.

Aktiv ZMS v Markovcih je zelo agilen. V preteklem letu je pripravil dve oddaji »Pokaži, kaj znaš!«. Člani pomagajo pri TVD Partizanu in drugih množičnih organizacijah.

Markovško telovadno društvo Partizan je eno najboljših vaških društev v Sloveniji. Lansko leto je dobilo Bloučkovo plaketo. Društvo skrbi predvsem za razvoj orodne telovadbe, atletike, športnih iger in folklore. Društvo se pripravlja za kurentovanje v Ptuju. V programu ima ureditev nove telovadnice v stari prosvetni dvorani.

V območju KO SZDL delujeta dve organizaciji rdečega križa. Prva obsega vasi: Markovci, Nova vas, Zabovci; druga pa vasi: Borovci, Sobetinci in Prvenci. Organizacija skrbi za krvodajalstvo, nudi socialno pomoč najbolj ogroženim. Prostovoljni bolničarji nudijo pomoč potrebnim. Zelo aktiven je tudi podmladek RK na šoli. Skrbi za zdravstveno higiensko prosveto mladine na šoli. V zimskih počitnicah je podmladek organiziral tečaj za prvo pomoč. Odbor skrbi tudi za rekreacijo svojih članov. V preteklem letu je organiziral tri izlete.

Na našem območju deluje pet gasilskih društev. Društvo v Markovcih si je v preteklem letu nabavilo novo brizgalno pretežno z lastnimi sredstvi. Društvo v Sobetincih gradi nov dom. Društvo v Borovcih je dobilo od gasilske zveze nov avtomobil. Društvo v Zabovcih je zgradilo v preteklem letu svoj dom in stolp.

V Markovcih deluje tudi AMD. Priredi letno dva tečaja za šoferje amaterje. Z lastnimi sredstvi so nabavili avtomobil in zgradili garažo.

V prihodnjih dneh se bomo o mnogih problemih pogovorili na zborih volivcev. Upam, da bodo volivci nanje prišli in se vključevali v razpravo. ZR

Franc Kodrič

Agilno gasilsko društvo v Dornavi

Gasilsko društvo v Dornavi je doseglo v minulem letu lepe uspehe. Ob podpori vseh vaščanov je bil nabavljen nov agregat, ki pa je bil že tudi nujno potreben, ker je stari že dotrajal.

Društvo je v minulih letih sodelovalo na vseh požarih svojega območja ter na vseh akcijah ob poplavah reke Drave ter je bilo voljno pomagati vsem, ki so kakorkoli potrebovali pomoč. Delovalo je tako na kulturnem, gospodarskem kakor tudi na političnem področju.

V svojih vrstah ima 72 izprašanih gasilcev, od tega enega častnika, sedem podčastnikov ter 52 operativnih članov.

Društvo pa ima še veliko nalog, predvsem pri poglobitvi cistern, saj se je po regulaciji Pesnice stanje vode tako znižaru bila pomoč zelo otežkočena.

Veliko se govori, da se mladina vse manj vključuje v gasilske vrste. Zato bodo organizirali tečaje in vaje za mladince in mladinke.

Vse kaže, da je gasilsko društvo v Dornavi na dobri poti ter pripravljeno prostovoljno pomagati vsem ob morebitnih nesrečah. V-č.

V Cirkulanah še en neizkoriščen rentgen

Se ni dolgo tega, kar se je polegla polemika v Tedniku o juršinskem neizkoriščenem rentgenu. Juršinčani so se upravičeno pritoževali in vpraševali, kako je to gospodarjenje z denarjem, ki ga zbirajo z davki in drugimi prispevki. Zakaj se kupi rentgen, ki se pozneje ne uporablja? Tako še vedno morajo hoditi na rentgenske preglede v Ptuj. Vpraševali so tudi, zakaj ljudje z medicinsko izobrazbo niso dobro premislili, ali bo upravičeno in ali bo sploh lahko delal rentgen v tem kraju, da ne bo nepravilno vložena investicija.

Kljub temu da so Juršinčani upravičeno postavljali to in podobna vprašanja, se je tedanji zdravnik v Juršincih čutil prizadetega, kako si upajo medicinsko neizobraženi ljudje vprašati, ali je z rentgenom vse v redu ali ne. V Tedniku so mu Juršinčani odgovorili, da imajo vso pravico nadzorovati, kaj se dela z družbenimi sredstvi.

Nisem hotel tja v en dan »pogrevati« stvari. Je pač tako, da novinarji opazujemo, poizvedujemo in skušamo opisati stanje tako, kot je. Tako sem zvedel še za en neizkoriščen rentgen, in sicer: v Cirkulanah. Pravijo, da so ga v tamkajšnjo zdravstveno postajo postavili že leta 1957. Prestal je samo poskusno delovno dobo. Od tistega časa pa lepo počiva. Cirkulančani pa se vozijo z napotnicami na rentgenske preglede v Ptuj; torej že iz dveh krajev, poleg dveh rentgenskih aparatov. Ali bomo še kje katerega odkrili, mislim neizkoriščenega?

Zadnje čase potekajo v ptujski občini zbori volilcev. Ni minil zbor brez ostrih kritik na račun slabih zdravstvenih storitev. Volilci so se tudi spraševali, kam gre denar, ki ga z muko spravijo skupaj za razne dajatve, ki jih zahteva zdravstveno zavarovanje in ki z leta v leto naraščajo. Zahtevali so, da se z denarjem bolje gospodari in da ne potrebno pokrivati izgub v socialnem zavarovanju.

Ostane vprašanje, kaj storiti s temi rentgeni? Ali so »medicinsko izobraženi« že kaj mislili na to, ali pa jih nameravajo kar pustiti neizkoriščene? Prav vesel bi bil, da se po tem sestavku ne bi pričela nekoristna polemika, ampak konstruktivna kritika, ki bi se končala s pametnimi in uresničljivimi predlogi, kaj storiti. Na drugi strani pa ostane vprašanje, ali rešitev tega vprašanja lahko prepustimo njim, ki po tolikih letih niso ničesar ukrenili, da bi rentgeni služili namenu. Z. R.

Občina Slov. Bistrica

Samoprispevek za šolstvo

Srednjeročni načrt razvoja bistriške občine predvideva, da bi bil v vsej občini enoinpolizmenski pouk na vseh osnovnih šolah. V nekaterih šolah pa bi naj bil pouk samo v eni izmeni.

Z enoinpolizmenskim poukom bi v bistriški občini precej olajšali težave učencev, predvsem tistih, ki morajo hoditi v šolo daleč, tudi po dve uri hoda in več.

Z enoizmenskim poukom pa bi že omogočili daljše bivanje učencev v šolah in tako bi že bili podani osnovni pogoji na prehod na proste sobote v šoli.

Toda srednjeročni načrt razvoja občine Slovenska Bistrica je samo predvidel enoinpolizmenski pouk na šolah. Lepo in prav, toda, kako priti do tako ogromnih sredstev, da bi lahko v bistriški občini izpeljali to pomembno nalogo v srednjeročnem načrtu razvoja občine?

Bilo je več predlogov.

Edini sprejemljivi predlog je tisti, ki govori o samoprispevku občanov, samoprispevku delovnih kolektivov in o najemanju kreditov.

Te dni so bili v bistriški občini prvi letošnji zbori volivcev. Čeprav samoprispevek za ureditev šolskega prostora ni bil na dnevnem redu teh zborov, je občane zanimalo, kaj in kako se hoče s tem samoprispevkom.

Razveseljivo je predvsem dejstvo, da občani, čeprav že precej obremenjeni z različnimi krajevnimi samoprispevki, niso bili proti. Nasprotno, strinjali so se s samoprispevkom in so ga na zborih celo potrjevali. Spoznali so, da mora njihov otrok obiskovati sodobno šolo, če hoče napredovati in uspeti v življenju.

V marcu bodo novi zbori volivcev, na katerih se bodo občani med drugim odločali tudi za referendum o uvedbi prispevka za povečanje šolskega prostora.

Prepričani smo, da bo akcija v bistriški občini uspela, saj so občani spoznali, da gre za bistvene koristi njihovih otrok. -b

Snack bar v Slov. Bistrici

Na zadnji seji skupščine občine Slovenska Bistrica so odborniki obravnavali probleme gostinstva v občini. Ugotovljeno je bilo, da v zasebnem kot družbenem sektorju ni bilo posebnega uspeha. Kljub temu pa je imelo boljše rezultate zasebno gostinstvo. Za sanacijo tega stanja so že dalj časa razprave s hotelom Planina, ki pa ne kaže resnih namenov za izboljšanje, vsaj tako je bilo ugotovljeno na zadnji seji skupščine občine Slovenska Bistrica.

Zato imajo v načrtu, da bi eno zagrebških turističnih podjetij zgradilo v Slovenski Bistrici zraven bencinske črpalke snack bar. Občina bi preskrbela lokacijo, medtem ko bi financiranje prevzelo to zagrebško turistično podjetje. -b

Z občnega zbora DPD Svoboda »Ivana Kavčiča« Ljutomer

„Eden drugemu ogen dajmo!“

V letu pomembnega jubileja, 100-letnice I. slovenskega tabora v Ljutomeru, bo težišče kulturnih prireditev slonelo na ljutomerski Svobodi, ki je imela pretekli četrtek svoj redni občni zbor. O uspehih tega društva v celoti in njegovih sekcij smo že v tem letu in v preteklosti mnogo povedali. Odlična izvedba koncerta ob stoletnici čitalniškega društva v Ljutomeru, recital Prešernovih pesmi ob slovenskem kulturnem prazniku, v katerem so sodelovale vse sekcije Svobode razen šahovske; uspešna predstava igre Arthurja Millerja Vsi moji sinovi, ki jo je v režiji Staneta Kralja predvajala dramska sekcija Svobode... To je le nekaj letošnjih podatkov o aktivnosti ljutomerskega kulturno-prosvetnega društva in nam zagotavljajo, da bo celoten program tega društva v tej sezoni realiziran tako, kot so si ga postavili.

Želeli bi več povedati drugim

Na občni zbor so poleg predstavnikov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, delovnih organizacij in društev povabili še predstavnike drugih družbenih in kulturnih dejavnikov, vendar se je zbora udeležil samo predstavnik občinske skupščine in ene delovne organizacije. Prav tako se zbora ni udeležil poslanec kulturno-prosvetnega zbora republiške skupščine, čeprav so ga povabili.

Naloga ljutomerske Svobode in vsakega kulturno-prosvetnega društva je v današnjem času — še posebno v krajih, ki so nekoliko bolj oddaljeni od tako imenovanih kulturnih centrov, zelo velika. Za izpolnjevanje teh nalog pa je potrebno več moralne in materialne pomoči. V razpravah so bila omenjena tudi vprašanja vključevanja mladine v kulturno-prosvetna društva. Zato pa so potrebna nova iskanja, nove metode, manj deklarativnosti in več konkretnega, oprijemljivega.

Program, ki temelji na lastni aktivnosti

Ljutomerska Svoboda je ena redkih, katere program dela v glavnem temelji na lastni kulturni amaterski dejavnosti. Dopolnilno dejavnost bodo še nadalje razvijali (pod tem se razumejo gostovanja poklicnih kulturnih ansamblov), kolikor bodo dopuščala materialna sredstva. Vloga ljutomerske Svobode v občini je zelo pomembna, zato ji bo potrebno tudi v bodoče zagotoviti prioritetni red na področju kulturne občinske dejavnosti, saj njena kulturno-prosvetna dejavnost predstavlja kontinuiranost med preteklostjo, sedanjostjo in prihodnostjo. Z ustanovitvijo čitalnice februarja 1868. leta v Ljutomeru praznuje ljutomerska Svoboda kot naslednik čitalniškega društva oziroma kot naslednik te dejavnosti 100-letnico svojega delovanja. Ob praznovanju 100-letnice tabora bo dramska sekcija Svodobe pripravila Veliko puntarijo, ki jo bo režiral avtor sam. Na programu so še številne prireditve tega društva, ki smo jih že in jih še bomo obravnavali.

Idealisti in zorni kot »kulturnih centrov«

Letos bo 5. kongres Zveze kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije, na katerem se bo potrebno pogovoriti o ustvarjanju sodobnega nacionalnega koncepta slovenske kulture. Vprašanje je, ali imamo slovensko nacionalno kulturo osredotočeno v Ljubljani, ali naj ta predstavlja celotno nacionalno kulturno politiko Slovenije?...

Ali ni na primer ljutomerska, ormoška, ptujska in tako dalje Svodoba del nacionalne kulture? Na tem kongresu bo potrebno prikazati dejstva, da so ti kraji kljub slabši kupni moči sposobni kreirati kulturno politiko na svojem območju. Skratka, v bodoče bo potrebno vključiti v celoten slovenski kulturni prostor tudi pri »rezanju republiškega kruha« vse amaterske kulturne punkte, ki v današnjem času predstavljajo zelo pomemben kulturni in vzgojni dejavnik. Če smo že načelno razčistili vprašanja pomena kulture za našega delovnega človeka, bodisi amaterska ali profesionalna, je potrebno ta vprašanja uskladiti. Sredstva pa se naj dodeljujejo po programu, kot so za občinsko merilo zahtevali nekateri diskutanti.

Pihalni orkester, oktet, dramska sekcija, mešani pevski zbor, recitacijska, šahovska sekcija... vsi ti dejavniki predstavljajo ljutomersko Svobodo. Vse te dejavnosti pa ne bi živele, če ne bi bilo takšnih kulturnih idealistov, kot jih ljutomersko kulturno življenje ima; Franjo Štebih, Avgust Loparnik, Stane Kralj, Julka Bezjakova, Zinka Faričeva, Zalika Novakova, Matija Brezovar, Ivo Žnidarič, Alojz Domanjko... in še mnogo-gen dali«, kot je z besedami, napisanimi na Linhartovi plaketi, ki jo je Zalika Novakova dobila za 20-letno amatersko gledališko dejavnost ob premieri Vseh mojih sinov, končal poročilo dosedanji in novi predsednik DPD Svobode Ljutomer Avgust Loparnik. -pp

Prvi sestanek osrednjega odbora za proslavo 100-letnice tabora v Ljutomeru

Nacionalni pomen 100 letnice tabora

Na seji občinske skupščine Ljutomer decembra lanskega leta je skupščina imenovala osrednji odbor za proslavo 100-letnice 1. slovenskega tabora, ki je bil 9. avgusta 1868. leta v Ljutomeru. Centralna proslava ob letošnjem jubileju bo 6. oktobra v parku 1. slovenskega taboru v Ljutomeru. V osrednjem odboru za proslavo so poleg predstavnikov ljutomerske občine vidni republiški družbenopolitični, kulturni, gospodarski in znanstveni delavci, med njimi Janez Vipotnik, predsednik republiške konference SZDL, podpredsednik skupščine socialistične republike Slovenije, dr. Jože Brilej, predsednik kulturno-prosvetnega zbora republiške skupščine, Miloš Poljanšek, Zoran Polič, Žiga Kimovec, dr. Vladimir Bračič, dr. Svetozar Ilešič in drugi. V četrtek, 20. februarja, se je ta odbor prvič sestal v Ljutomeru. Na tem sestanku so obravnavali program prireditev ob 100-letnici tabora ter druga vprašanja, ki se nanašajo na proslavo jubileja v slovenski nacionalni, politični, gospodarski in kulturni zgodovini.

Edvard Kardelj – pokrovitelj proslave

Na sestanku so za predsednika osrednjega odbora izvolili člana republiške konference SZDL, CK ZKS in zveznega poslanca **Zorana Poliča**, za podpredsednika predsednika občinske skupščine Ljutomer **Iva Šumaka**, za sekretarja pa tajnika ljutomerske občinske skupščine **Franja Štebiha.**

Pobudnik taborništva na Slovenskem kakor tudi prvega slovenskega tabora je bil Fran Levstik. Prebivalci v okolici Ljutomera so bili pred sto leti oziroma v času avstro-ogrske monarhije najbolj izpostavljeni avstrijskim vplivom. Napredni možje so februarja 1868. leta ustanovili čitalnico v Ljutomeru, katere naloga je bila boriti se proti tujim vplivom ter obujati med prebivalstvom nacionalno zavest. Program, postavljen na prvem slovenskem taboru, v katerem se poudarja, da se naj v šole, cerkvene in oblastne urade uvede slovenski jezik, in potreba po zedinjenju vseh Slovencev v enakopravno skupnost itd., je bil praktično uresničen v času narodnoosvobodilne vojne. 23. januarja letos je delegacija ljutomerske občinske skupščine obiskala člana sveta federacije in predsedstva CK ZKJ **Edvarda Kardelja** ter ga ob tej priložnosti seznanila s pripravami na proslavo 100-letnice tabora ter ga v imenu osrednjega odbora zaprosila, da prevzame pokroviteljstvo nad proslavo. Edvard Kardelj je načelno soglašal. Osrednji odbor je na seji razpravljal o tem vprašanju ter ob koncu te diskusije sprejel sklep, naj vodstvo odbora osebno izroči Edvardu Kardelju pismo, v katerem ga naproša, da prevzame pokroviteljstvo nad proslavo, na kateri bi imel — kot eden najboljših poznavalcev slovenskega nacionalnega vprašanja — tudi govor.

Ob obisku je Edvard Kardelj predstavnikom ljutomerske občinske skupščine med drugim povedal, da je potrebno ob praznovanju osvetliti predvsem politična stališča oziroma družbeno življenje v predtaborniški, taborniški in potaborniški dobi. Začetki delavskega gibanja na Slovenskem sovpadajo z dobo taborništva. Umik takratne liberalne buržoazije s prizorišča naprednih bojev; družbeni procesi in tokovi na Slovenskem itd. Uresničitev taborniških zahtev v NOB. To je le nekaj vprašanj, ki se navezujejo na jubilej, ki ga je potrebno pravilno, stalno in kontinuirano osvetljevati pred vso slovensko javnostjo. -p

(Nadaljevanje prihodnjič)

SLABŠE KOT LANI

Občina Slov. Bistrica

Uspeh v osnovnih šolah v bistriški občini je letos za več kot dva odstotka manjši kot v istem obdobju lanskega leta in znaša 71,4 odstotka. Boljši učni uspeh kot v lanskem prvem polletju imajo šole v Makolah, Tinju in Laporju. Zanimivo pa je, da je uspeh na osnovni šoli Šmartno na Pohorju za enajst odstotkov slabši kot v lanskem prvem polletju.

V letošnjem letu predvideva zavod za prosvetno pedagoško službo nekoliko ostrejše kriterije. Pričakuje pa se tudi, da bo zavod učinkoviteje analiziral stanje in predvidel ukrepe za ustalitev normalnih režimov ocenjevanja in pedagoškega vodstva na šolah.

Po učnem uspehu v petih občinah, kolikor jih zajema pedagoški zavod Maribor, je občina Slovenska Bistrica na četrtem mestu. Maribor je prvi s 75,5 odstotka, Ormož je drugi s 73,2 odstotka, tretji je Lenart z 72 odstotki in peti Ptuj z 69,8 odstotka. -b

Janez Mežan — likovni poet

OB RAZSTAVI V ŠOŠTANJU

V počastitev slovenskega kulturnega praznika je Napotnikova galerija v Šoštanju pripravila samostojno razstavo 70-letnega jubilanta prof. Janeza Mežana iz Ptuja. Svečani otvoritvi je prisostvovalo precejšnje število ljubiteljev likovne umetnosti iz Šoštanja in Velenja, med njimi vidne osebnosti kulturnega in političnega življenja občine.

O pomenu slovenskega kulturnega praznika je spregovorila Zofija Vrhovec, nato pa je recitirala svoji dve pesmi Maja Natek, dijakinja iz Šoštanja.

V programu je sodeloval priznani Šaleški oktet in gostja Majda Fuks, ki je recitirala Prešernove pesmi. Profesor Janez Mežan, ki ga je občinstvu predstavil upravnik Napotnikove galerije Viktor Kojc, se je ves ginjen zahvalil za topel sprejem in izrazil zadovoljstvo nad kvalitetnim programom v počastitev kulturnega praznika.

Razstava slikarskih del Janeza Mežana v Šoštanju sicer ne more nuditi obiskovalcu prereza jubilantove ustvarjalne moči, pač iz razloga, ker so njegove slike raztresene po vsej Sloveniji. Janez Mežan se je rodil leta 1897 v Spodnjem Brniku pri Cerkljah. Slikarstvo je študiral na akademiji v Zagrebu, kjer sta mu bila učitelja profesorja Babič in Krizman. V razdobju od leta 1920 do 1926 so se šolali na zagrebški akademiji še Niko Pirnat in Mira Pregelj ter nekateri drugi, ki so si nadeli skupno ime »četrta generacija«. Čeprav je mojster menda bolj v šali kot zares dejal, da od članov četrte generacije nihče ni imel posebne sreče ali uspeha, je vendarle jasno, da je ta skupina slovenskih slikarjev doprinesla slovenski likovni kulturi precejšen delež, čeprav je bila bolj prehodnega pomena.

Mojster Mežan je služboval v Novem mestu, kjer mu je na gimnaziji drugoval prof. Branko Rudolf, sedanji ravnatelj mariborske umetnostne galerije, ki je hkrati tudi kot pesnik in publicist. Iz tako imenovane novomeške dobe je precej akvarelov, ki jih je naslikal mojster ob Kolpi, Otočcu in zasanjani idiliční Krki.

Leta 1936 je razstavljal v Novem mestu in so na tej razstavi prikazali tudi dela prezgodaj umrlega kostanjeviškega slikarja Joža Gorjupa.

Čeprav po rodu Gorenjec, se je slikar Janez Mežan po prihodu v Maribor in kasneje v Ptuj kaj hitro privadil lepi valoviti vzhodnoslovenski pokrajini. Upodobil je mnoge zanimive mariborske motive. Posebno znan je lesorez Kužno znamenje, ki ga sestavlja skupina kipov na mariborskem Glavnem trgu — le-ti so danes zaščiteni kot kulturnozgodovinski spomenik. Po vojni se je mojster Mežan zlasti uveljavil kot freskant z upodobitvami viničarjev na gradu Borlu.

Vsekakor je Mežan kot slikar in grafik zelo mnogostranski in ploden. Na razstavi v Napotnikovi galeriji v Šoštanju je obiskovalcu na ogled 39 del, pretežno akvarelov in risb, nekaj pa je tudi študijskih skic z rdečo kredo, barvnimi svinčniki in ogljem. Na tej razstavi je predstavljen predvsem kot figuralik. Na hitro skicirani portreti v ogju dajo slutiti izredno rutino in poznavanje anatomije človeškega telesa. Pokrajinske motive in dvoje tihožitij pa je naslikal s takšnim koloritom, da človeka pritegnejo in ga očarajo s svojo lepoto ter slikarsko občuteno pristnostjo v barvah.

Morda so pokrajinski motivi tu pa tam tudi nekoliko idealizirani, kar pa daje slutiti slikarjevo izredno čustveno naravo. Kot že rečeno, prevladujejo na razstavi pretežno portreti. Posebno ljubki in obiskovalcem blizu so dekliški in otroški portreti, v katerih je izredno občuteno izražena otroška igrivost.

Vsekakor je starodavni Ptuj lahko ponosen, da so v njem ustvarjali slikarji kot Kazimir, Oeltjen, Mihelič in Mežan, ki mu v imenu Napotnikove galerije želimo še mnogo let plodnega ustvarjanja. Viktor Kojc

KAKO PRIDOBITI POTREBEN PROSTOR?

(Nadaljvanje s 4. strani)

Kljub vsem tem težavam pa je postala v lanskem letu osnovna šola v Šmartnem na Pohorju popolna osemletka. Skupno je vpisanih na šoli v zadnjem šolskem letu 247 učencev. Predvidevanja kažejo, da se bo v prihodnje število učencev povečalo, ne pa zmanjšalo. Ljudje namreč ne odhajajo več v dolino, ampak so se začeli intenzivneje ukvarjati s kmetijstvom in turistično dejavnostjo.

Osnovna šola v Šmartnem na Pohorju

Da bi lahko šola v Šmartnem opravljala svoje normalno delo bi potrebovala še vsaj štiri učilnice, telovadnico, delavnico, šolsko kuhinjo z jedilnico, ustrezne kabinete, upravne prostore z zbornico in igrišče ob šoli. Vendar, če bi bilo zadovoljeno večini njihovih zahtev, bi bilo osnovno šolstvo v Šmartnem na Pohorju rešeno precej skrbi.

Zaradi tega se šolski kolektiv že precej časa ubada z vprašanjem, kako urediti nastalo stanje. Najhitrejša rešitev bi bila najti obstoječe prostore, ki bi jih postopno spremenili v šolske ali dograditi in razširiti sedanje šolsko poslopje. Ker pa je druga možnost predolgotrajna, bi prišla v poštev le prva rešitev.

S pridobitvijo zadružnega doma bi našli rešitev, s tem da bi zadružne prostore spremenili v učilnice. Za takšno preureditev pa bi bila potrebna tudi minimalna sredstva. S pridobitvijo teh prostorov, ki bi jih postopno preurejevali, bi šola pridobila še potrebna igrišča, ki bi jih uredila na prostoru okoli poslopja.

Pozneje bi bilo možno obe poslopji, to je sedanjo šolo in zadružni prostor, zemljiško združiti v en kompleks.

Zadružni dom je last kmetijskega kombinata KZ Slovenska Bistrica, vendar ne služi več svojim namenom, za katere so ga zgradili zadružniki Šmartnega. Kmetijski kombinat je prodal tudi skoraj vse premičnine in nepremičnine v Šmartnem, da zadružni dom sedaj propada in bodo kmalu potrebne večje investicije, če poslopja ne bi takoj uredili.

Želja prebivalcev in vseh družbenopolitičnih organizacij je, da njihovo delo ne bi tako propadalo, ampak da bi ga lahko uporabljali vsaj njihovi otroci.

Zaradi tega je tudi zadnji zbor volivcev v Šmartnem na Pohorju potrdil zahtevo šolskega kolektiva, da preuredijo zadružni dom v šolske prostore. Občina in kmetijski kombinat KZ Slovenska Bistrica naj takoj izvedeta ta sklep, da bo jeseni leta 1968 že mogoč pouk v novih prostorih.

Vsi v Šmartnem pričakujejo, kako bo kolektiv kmetijskega kombinata KZ Slovenska Bistrica upošteval njihovo željo. -b

Zboru nismo prisostvovali

(Nadaljevanje s 3. strani)

Rjavci niso bile ustrezno zastopane. Ne glede na to pa so na zboru določili te vasi v drugi okoliš, čeprav so to hriboviti predeli in ne zmorejo tolikšnih bremen kot ravninski.

Tako se je zgodilo, da je okoli 20 ljudi iz Drbetinec sklepalo o obremenitvah sosednih krajev, česar seveda volivci tega območja ne morejo odobravati. Glede na to mislimo, da je potrebno sklicati za območje navedenih treh vasi nov zbor volivcev, da bi predlog o davčnih obremenitvah uskladili z realnostjo.

Alojz Šalamun

NAŠA MUCA

Naša muca rada miši lovi,
vsak dan si po eno preskrbi,
včasih še po dve ali tri,
kot se ji le sreča nasmeji.

Poleti muca na vrtu čepi
in med rastline upira oči,
naenkrat pa skoči
in krtico ulovi.

Našo muco vsi hvalimo
in jo po dlaki gladimo.
Čeprav mleko kupujemo,
ga mucki vedno nalijemo.

DRAGA ALENKA!

Danes ti pošiljam pesmico o naši muci. Želim, da bi bila dobra in te pozdravljam.

Anica Meško,
VII. razred,
Velika Nedelja

ANICA!

Vaša muca je res vredna tvoje pesmice. Na pomlad ji želim vsaj pet mladih muckov, prav tako pridnih ni lepih, kot je ona. Ko bodo toliko odrasli, jih boš ti, Anica, raznosila po vasi in razširila njeno dobro mačjo sorto. Ali ne bi bilo to pametno? ALENKA

MARIJICA, ANICA, JANKO IN MINKA!

Hvala vam za pisemca. Pazljivo sem jih prebrala in se razveselila, ker ste mi jih napisali.

Ne prenehajte s pisanjem! Opazujte bližnjo okolico, berite mladinske knjige, zanimajte se za nauk o materinskem jeziku! Pri pouku slovenskega jezika bodite pazljivi in prizadevni. Na ta način si boste pridobili sposobnosti, ki so potrebne za pravilno in lepo pisanje spisov in pisem. ALENKA

DRAGA ALENKA!

Že dolgo bi ti rada pisala, samo nisem vedela kam, ker TEDNIKA nimamo naročenega. Vsak četrtek rečem mami, naj naroči TEDNIK. Rada bi pisala v rubriko NAŠA PISMA.

Prejmi lepe pozdrave!

Marta Jurčinec, Trgovišče

SPOMIN NA ZIMSKE POČITNICE

Te počitnice so bile prijetne. Za nas otroke je zapadlo toliko snega, da smo se lahko sankali in delali snežene može. Po hribčku navzdol smo valili velike kepe snega. Dve največji smo porabili za snežakovo debelo telo. Iz manjših smo mu naredili glavo in roke. Obraz je imel smešen kot vsi sneženi možje. Za klobuk sem mu prinesla star lonec. Tudi staro brezovo metlo iz našega hleva je držal v roki.

Otroci smo se prijeli za roke in zaplesali okrog lepega sneženega moža. Zraven smo peli pesmico: »Zima, zima bela, vrh gore sedela.« Ko smo se tega naveličali, smo ga začeli kepati.

MARTA!

Iz tvojega pisma vidim, da bi rada dopisovala v NAŠA PISMA. Naj ti ne zmanjka črnila in piši!

Tvoj sneženi mož pod hribčkom, vem, da je že davno vrgel lonec z glave in metlo z rok ter pobegnil v mrzle severne kraje. Veš zakaj? Kurentove zvonce je zaslišal in se prestrašil. ALENKA

DRAGA ALENKA!

Zbrala sem toliko poguma in ti napisala par vrstic. Oglašam se ti prvič. Sem učenka sedmega razreda osnovne šole Franca Belšaka v Gorišnici.

Lep pozdrav in mnogo uspehov pri delu ti želi

Majda Ambrož

MINUTE PRED SPROŠČENOSTJO

20. januar 1968. V razredu je popolna tišina. Sliši se le rezek glas tovarišice razredničarke, ki deli spričevala. Nihče ne posluša. Vse oči so zamaknjene v daljavo. Še dvajset minut in počitnice so tu. Minute so dolge. Šolski zvonec zazvoni. Pograbimo torbice in že smo na prostosti, na prostosti počitniških dni. Lepo je v šoli, še lepše pa je, ko si sproščen kot ptica pod nebom.

MAJDA!

Zanimivo si mi odkrila svoje razpoloženje, ko ob prvem polletju šolskega leta prejemaš spričevalo. Nobene misli o uspehu ali neuspehu ni v tvoji glavi, nobene radosti in nobene tegobe ni v tvojem srcu. Prevzema te edina misel na prostost počitniških dni.

Privoščim ti jih, Majda! Užij jih še mnogo, mnogo!

Pa še to: vsake tvoje počitnice bodo tem lepše, čim boljši bo tvoj učni uspeh, čimveč znanja si boš nabrala, čimbolj boš osrečila svojo mamo in očeta. To ti gotovo najbolj želim. ALENKA

O delu ptujskih radioamaterjev

Skromno, kot vsako leto doslej, so ptujski radioamaterji tudi letos opravili pregled dela v minulem letu. Dejstvo, da je, glede na uspehe, Radioamaterski klub Ptuj znan in cenjen po celi naši domovini bolj kot v našem mestu, potrjuje uvodno trditev.

Radioamaterski klub Ptuj šteje 25 članov. Od teh je 24 operaterjev, to je takih, ki imajo dovoljenje za delo na radioamaterskih oddajnikih. 12 je operaterjev I. in II. razreda in uporabljajo tudi lastne oddajne postaje, ostali pa so operaterji III. razreda in lahko delajo samo na klubskih oddajnih napravah.

Delo kluba se je odvijalo v treh sekcijah: kratko- in ultrakratkovalovni ter konstrukterski. V preteklem letu so člani obeh oddajnih sekcij vzpostavili nad 2000 kratkovalovnih in 300 UKV zvez z radioamaterji celega sveta. S tem so izpolnili pogoje za številne domače in mednarodne radioamaterske diplome, ki so, poleg števila zvez in udeležbe na tekmovanjih, dokaz aktivnosti in kvalitete operaterjev. Klub se ponaša z desetimi novimi diplomami, medtem ko je na naslove posameznih operaterjev prispelo še pet diplom. Član kluba Alojz Poljanšek je prejel tudi posebno priznanje za delo v radioamaterski organizaciji — bronasto plaketo Nikole Tesle — ki jo vsako leto podeljuje Zveza radioamaterjev Jugoslavije.

Konstrukterska sekcija se je lani nekoliko bolj razživela kot prejšnja leta. V gradnji je novi klubski 100-vatni kratkovalovni oddajnik, ker sedanji, katerega izhodna moč je samo 30 W, ne zadošča več. Zgrajena sta bila še dva elektronska instrumenta in sprejemnik za »lov na lisico«.

Lani so organizirali tudi tečaj telegrafije in osnov radiotehnike. Pred posebno komisijo, ki jo je postavila Zveza radioamaterjev Slovenije, je sedem mladincev opravilo izpit za operaterje III. razreda.

Novi sedemčlanski upravni odbor kluba si je postavil nalogo, da bo delo kluba tudi letos tako uspešno potekalo. Člani kluba bodo sodelovali na vseh UKV in nekaterih kratkovalovnih tekmovanjih. Če bodo skromna finančna sredstva dopuščala, bodo poživeli delo UKV sekcije, s tem da bodo pregradili sprejemno-oddajno UKV postajo, postavili nove antene in zgradili nekatere nove instrumente. Predvideni so tudi novi tečaji telegrafije in radiotehnike za vse ljubitelje radioamaterskega športa.

—TUJEC—

»Ali vas smem prositi za pogovor med tremi očmi?«

»Kako — med tremi očmi?«

»Eno oko sem namreč vrgel na vašo hčerko.«

»A tako ste to mislili? Potem pa bo verjetno bolje pogovor med dvojimi očmi.«

»Kako pa vi to mislite?«

»No, ker bom morala zamižati na eno oko.«

Nad 20 tisoč gledalcev

na kurentovanju v Ptuju

Po neuspelem lanskoletnem kurentovanju v Ptuju so morali »požreti« prireditelji precej kritike s strani številnih domačih in tujih gledalcev, če jih lahko tako imenujemo, saj niso gledali zadnji trenutek odpovedanega karnevala. Prizadelo je tudi številne Ptujčane, ki so na to prireditev povabili številne sorodnike in znance v dobri veri, da jim bodo pokazali, kaj njihovi rojaki »zmorejo«.

V sončnem nedeljskem dopoldnevu se je letos na ptujskem športnem stadionu zbralo mnogo gledalcev. Zasedli so stadion in ves prostor okoli njega. S precejšnjo zamudo so obhodile stadion v znak pozdrava vse nastopajoče skupine. Po obhodu je vsaka skupina zase prikazala bogate šege in običaje, ki so se ohranili na ptujskem in sosednih območjih. Nastopile so na pripravljenem odru sredi stadiona. Najprej je zaorala za dobro letino skupina oračev iz Lancove vasi. Plug so vlekli orači z lepimi kapami, pokač je pokal z bičem, kurent je zaplesal, jajčarica pa je prosila za jajca, krape, denar in podobno. Zatem so nastopili lepo okrašeni plesači s Pobrežja pri Vidmu. Za dobro letino (500 meclov pšenice, 500 meclov koruze, 500 meclov ajde . . . , polno štalo živine, dosti sena . . .) so zaorali tudi orači iz Markovec. Pred vsako hišo so se nato orači, korant, babše in drugi iz skupine zavrteli. Ko je dobila jajčarica svoje, korant pa veliko klobaso, so nadaljevali pot.

Prikazali so tudi pestre ženitvovanjske obrede, posebno tiste, ki pridejo v poštev, če se v vasi dalje časa ne poroči dekle ali fant. Tako so svatje iz Markovec peljali skozi »vas« kopanjo, osramočeno dekle, in jo ponujali za nevesto, trdeč, da ima »gorico, telico, prasico in sto jurjev za pešico«.

Od oračev iz Markovec so se nekoliko razlikovali orači iz Podlehnika. Orači se razlikujejo po kapah, korant pa ima prave rogove in ušesa namesto perja.

Spored so popestrile nagajive in živahne ruse in gambele. Kdo ne pozna njihovega nerodnega koraka, brcanja, vihtenja z repom in podobno? Posebno so smešne, ko se vržejo na tla. Z njimi so korakali številni piceki.

Pravijo, da se kmalu po novem letu prične govoriti v vasi, kdo in s kom se bo poročil. Baje se jih največ poroči za pusta. Iz tega časa je tudi največ običajev, ki so namenjeni tistim, ki se ne poročijo. Tako so Cirkovčani prikazali tem namenjeno vlačenje ploha po vasi. Vlečejo ga po vasi, v kateri se od pusta do pusta noben fant ali dekle ne poroči. Na plohu, ki ga vozijo na »kolcah«, sedi jokajoča nevesta, to je fant, preoblečen v žensko, s pretirano poudarjenimi ženskimi oblinami. Zraven sedi sramotni ženin — nagačen s slamo. Pozdravni nagovor se glasi takole: draga Micika, ker se kljub več ljubeznim nisi poročila, smo ti pripeljali fanta, poleg katerega boš spala, a se boš zjutraj kljub temu nedolžna zbudila. Ploh sekajo spremljajoči drvarji in kosce ponujajo za ženitev godnim dekletom, rekoč, tu imaš lesenega, če nisi hotela pravega.

Smešen poročni obred so prikazali tudi Prekmurci z borovim gostüvanjem iz Prekmurja.

Skupina maškar iz Turčišča (Međimurje) je prikazala pestre lesene maske, ki so jih mnogo

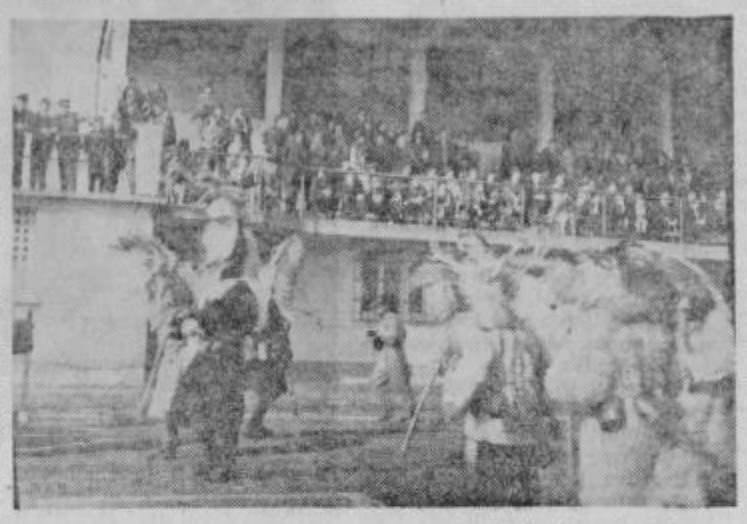

Ples kurentov na stadionu je navdušil številne gledalce

odkrili in jih z zanimanjem raziskujejo zadnje čase. Te maske so bile: larfe, čaplje, lampe in druge. Skupino so spremljali ciganski muzikantje s cimbali in violino. Enega izmed ciganov so obsodili tatvine, ga obsodili in obesili na za to pripravljene gauge.

Največjo pozornost in hrup pa so vzbudili številni koranti iz Markovec, Borovec, Bukovec, Spuhlje, Rogoznice in drugod, ko so pričeli svoj ples sredi stadiona. Oblečeni v kožuhe, z velikimi kapami na glavi, z vihtečimi ježevkami in ob strahovitem ropotu zvoncev, ki so jih imeli opasane, so plesali korantov ples in tako preganjali zimo.

Pustni pogrebci iz Hajdoš so končali folklorni nastop. Zažgali in pokopali so letošnjega »fašenka«.

Gledalci, ki jih je bilo veliko, so bili z dopoldanskim delom kurentovanja, to je s sporedom folklornih skupin, zadovoljni. Za to prireditev na stadionu so se potrudili tako prireditelji kot nastopajoči. Naklonjeno jim je bilo tudi vreme. ZR

Karneval naj bi bil iz leta v leto boljši

V nedeljo, 25. februarja t. l., kmalu popoldne, so bile vse mestne vpadnice, travniki bliže mesta in parkirni prostori polni avtomobilov. Organi, ki so nadzorovali promet, pravijo, da jih je bilo okrog 6.000 Proti mestu so se pomikale kolone gledalcev, ki so kmalu po drugi uri napolnili ptujske ulice. Karnevalske skupine so si pričele utirati pot skozi množico gledalcev, ki ni hotela in tudi ni mogla nikamor niti takrat, ko sta mednje zapeljala avtomobila, da bi nastopajočim utrla pot. Zgrešeno je bilo, da so karavano usmerili iz trga MDB v ozko Lackovo ulico, kamor so si lahko utrle pot skupine v velikih presledkih. Iz velike gneče nastopajočih in gledalcev so se končno izločili v kolono nastopajoči. Na čelu kolone so bile folklorne skupine, ki so se že dopoldne predstavile gledalcem na stadionu med nastopom folklornih pustnih skupin. To so bili kopjaši, kurenti, pokači in kmečke gostije.

Med šolskimi skupinami so sodelovale šole: F. Osojnika, — prikazovali so »kulturno revolucijo« na Kitajskem, T. Znidaršiča — račke, I. Spolenjaka — koloradarje in drugo, in šola iz Varaždina — razne pustne like. V takem vrstnem redu so jih ocenili člani komisije za ocenjevanje mest in jim dodelili nagrade: prvi 40, drugi 30, tretji 25 in četrti 25 tisoč starih dinarjev.

V karnevalski povorki so bile tudi posamezne skupine, ki jih je komisija uvrstila v naslednji vrstni red: policija — Butale, policija — Interpol, kurja farma — Rateče, mesarja, kavboji iz Teksasa, prleška Micka, klovna, skupina — slivovka-pelinkovec-liker, ribič, fotograf — Tisnikar. Vsi so prejeli nagrade od tri do petnajst tisoč starih dinarjev.

Od motoriziranih skupin na vozilih je komisija uvrstila na prvo mesto -računovodstvo-, ki ga je prikazalo podjetje Agrotransport iz Ptuja. Vozili so koš zgrešenih predpisov za višje takse, a slabše ceste. Prikazali so urnik delavnika v administraciji: izpolnjevanje 100 nepotrebnih obrazcev, pitje kave in dnevna poročila. Vozili so tudi buldožer z desko za porivanje reforme v leto 1970 . . . TP Merkur je prikazalo reformo Jugobanke, TP Panonija pa ptujski akvarij. »Delta« je prikazala grafikon proizvodnje in trgovine. »Slovenske gorice« so prikazale lepo — gostilno pod velbom. »Talis« iz Maribora in »Petovia« iz Ptuja sta primerno uredila svo vozila in jih v kombinaciji pustnim karnevalom uporabile reklamo svojih izdelkov. Vre nost nagrad je bila od 50 do tisoč starih dinarjev.

Sodelovali so še lakomni ba bar z juga, reforma-mini, ma borski odlok, in kuhinja predp sov.

Nagrajeni so bili skoraj vsi n stopajoči.

Kar je dobrega, se tako sam hvali. Pa poglejmo, kaj bi se d lo izboljšati. Po izjavah mnog gledalcev od blizu in daleč, tudi sami bi se morali zaveda da je za tako veliko število gl dalcev, (trdijo, da jih je bilo n 20 tisoč), to, kar je prikazal ka neval, mnogo premalo. Vem, bo marsikdo rekel, več denar več muzike. **Tudi tega bi lah bilo več. če bi organizatorji pr prireditvijo zaprli vse dohode mesto, pobrali vstopnino in pr dali značke ter spominčke. Ta bi dobili sredstva za vedno bol program, ki bi ga morali načrn pripraviti. Poglejmo na prim letos. Tu in tam je kak mladole ni prodajalec značk s straho vprašal: ali želite značko?** Pr malo je bilo karnevalskih ma Folklorne pustne skupine spad jo bolj na dopoldanski prog saj so koranti, suličarji, kmečk gustuvanje in podobno folklor skupine. Karnevalskih mask moralo biti v karnevalu več. T krat ni bilo prave pestrosti. Sa mesto je bilo zelo slabo okraše za to prireditev. Nikogar tudi bilo, ki bi pred karnevalom med njim prodajal kake manj maske: nose, očala in podobn Marsikateri gledalec bi si jih k pil in nataknil.

Še in še bi lahko in bo tudi tr ba razpravljati o stvareh, ki bo treba odpraviti. V intere vseh mora biti iz leta v leto bo ši karneval, ki naj postane osre nja tovrstna prireditev.

Mnogi so mnenja, da bo z o pravo nekaterih napak in p manjkljivosti in s tem, da ga b do bolj popestrili, dopoldan nastop folklornih pustnih skup še kar zadovoljeval. Ostalo vprašanje, ali bo Ptujčane kdaj uspelo prirediti dober k nevalski spored po ptujskih u cah. Z.

Tudi letos so se ptujski godbeniki primerno maskirali za ka nevalsko povorko

KOŠARKA

BREG (STARI) : KK DRAVA (41:37) — DOSLEJ NAJLEPŠA TEKMA

Občinsko prvenstvo v košarki gre h kraju. Odigravajo se zadnje tekme. Te so odločilne za končno uvrstitev treh favoritov za prvo mesto: Breg — Old boys, KK Drava in Rogoznica. Rogoznica je do nedavnega, ko je izgubila s KK Drava, veljala za favorita. Ko je slednjič omenjeno breško moštvo premagalo KK Drava, je to postalo favorit. Brežane čaka še težka tekma z močno Rogoznico. Tako se je pri vrhu precej zapletlo in spremenilo, po tekmah v prihodnjem kolu pa bo že laže ugibati, kdo bo prvak.

Najteže pričakovana in tudi najlepša doslej je bila tekma Breg — Old boys proti KK Drava. Prikazala je res najlepšo košarko, kar je »premore« občina Ptuj. Kot se je pričela, tako se je tudi končala v pravi športni borbi za zmago. Sodnika sta predvsem v začetku sodila z manjšimi napakami, vendar na končni rezultat tekme nista vplivala. Posebno dobro je tekmo sodil sodnik Centrih.

Brežani so takoj v začetku tekme igrali močno obrambo, a so kljub temu že po nekaj minutah igre povedli s tremi koši prednosti. To taktiko igranja močne obrambe in premiščenega hitrega protinapada so obdržali ves čas igre. Močna cona je onemogočila Dravi, da bi se prebila do koša. Primorani so bili metati od daleč. Razen zadetkov so jim skoraj vse žoge, ki so jih metali od daleč, pobrali Brežani. Posebno v drugem polčasu jim je s hitrimi protinapadi uspelo držati zadovoljivo vodstvo.

Brežani so bili zelo požrtvovalni. Vsak je na svojem mestu opravil svoje. Prav tako požrtvovalno je igrala Drava, ki je dala vse od sebe, saj ni hotela dopustiti, da bi izgubila. Tekma je bila res lepa. Bilo je nekaj lepih iger okoli cone, lepih podaj in uspelih metov na koš. Tekma je minila z manjšim številom osebnih napak.

Od Brežanov so se posebno izkazali Božo Kuharič, ki je uspelo realiziral napade, Karl Zafošnik, ki je bil posebno dober v obrambi, v borbi za žogo pod košem in v igri, v obrambi se je prav tako izkazal Emerik Weigl, ki je znal ujeti žogo pravi čas in jo uspešno podati. Po hitrih podajah okoli cone je največkrat zadel koš Uroš Langerhole. Bruno Korošec je bil dober dirigent igre. Prava osvežitev za moštvo sta bila Tone Florjančič in Drago Podbreznik.

Pri Dravi sta se posebno izkazala Bil Curin, ki je prikazal izredno fair in lepo igro, ter Tine Hrašovec. ZR

Z ormoškega karnevala

Na pusta dan oziroma kot Prleki pravijo, »na sam fašenk«, je bil v Ormožu že tradicionalni pustni karneval. Lepo vreme je že zgodaj pred drugo uro privabilo številne domače in tuje goste. Karnevalski spored, ki je trajal približno tri ure in se je nekoliko pričel z zamudo, je bil nekoliko drugačen od lanskega.

Lovske družine v ormoški občini so se v lanskem letu srečavale z najrazličnejšimi pojavi divjega lovstva. Zato je tudi na čelu karnevalskih skupin prikorakala godba na pihala oziroma pihalni orkester, kateri godbeniki so bili oblečeni v divje lovce. Pojavili so se gusarji z občinsko blagajno, ptujsko podjetje Delta je iz avtomobilov delilo oziroma metalo ženske hlačke med publiko. Pojavila se je tudi imitacija pralnice avtomobilov, ki jo v Ormožu že dalj časa pričakujejo in pogrešajo. Ptujski koranti so se pojavili v svojih tradicionalnih nošah in gestah. Policija iz Butal je odigrala svojo pomembno vlogo in spravljala v smeh udeležence karnevala . . .

Po karnevalskem sporedu, v katerem so sodelovale poleg navedenih še druge karnevalske skupine iz Ptuja, Ormoža in okolice, se je pričelo pustno rajanje, ki je trajalo pozno v noč, popestreno s prleškimi specialitetami. Organizatorji karnevala pa se bodo morali drugo leto bolj potruditi, da se bo najavljen karnevalski spored pričel ob določeni uri in odvijal nekoliko bolj organizirano. -p

Občina Slov. Bistrica

Šola za zdravje – nova oblika zdravstveno vzgojnega dela

Rdeči križ Slovenije je po dolgih pripravah in preučevanjih pričel z novo obliko zdravstveno izobraževalnega dela na terenu, ki naj bi z razliko od dosedanjih oblik zajelo vse sloje prebivalstva in ni namenjeno le določenim skupinam občanov, kot so bili dosedanji raznovrstni tečaji, ki jih je organizacija Rdečega križa organizirala vsa leta doslej z velikim uspehom.

Ciklus predavanj z nazivom »Šola za zdravje« ima več namenov. Predvsem pa želi izobraziti in vzgojiti slehernega občana, da si bo znal varovati in ohraniti svoje zdravje.

Šola za zdravje obsega ciklus predavanj. Sestavljen je iz osmih zdravstveno vzgojnih tem, ki v začetku obravnavajo predvsem tiste higienske norme, na katere največkrat pozabljamo.

S to obliko dela bodo sedaj začeli tudi v bistriški občini. Občinski odbor Rdečega križa pa je za začetek organiziral predavanja šole za zdravje v **Makolah, Tinju, Laporju in Zgornji Polskavi.**

Po dosedanjih pripravah je zanimanje na terenu za šolo za zdravje izredno veliko. Želja občinskega odbora Rdečega križa je, da bi jo vsi njihovi občani obiskovali v čim večjem številu in da bi si v njej pridobili znanje in željo živeti zdravo in zadovoljno življenje.

ZA SMEH

»Očarljivi ste, draga gospa Rozi.«

»Nikar tako ne govorite, no! To bi rekli tudi sicer, čeprav ne bi bili o tem prepričani, ali ne?«

»In vi bi bili o tem prepričani, tudi če tega ne bi rekel.«

Ormož skozi stoletja

XVI.

MESTO ORMOŽ V NOVEM VEKU

Obmejno mestece na ogrski meji je žrtev pogostih turških napadov, splošnega obubožanja, ki je bilo posledica vojnih pustošenj in uničevanj.

Ko so Turki po letu 1600 zavzeli večji del Ogrske, preživi mesto Ormož hude čase zaradi požara leta 1646, proti koncu istega stoletja zaradi kuge in drugih nesreč; obrt je le komaj životarila in s svojimi izdelki zalagala obubožano podeželje, trgovina je v tistem času razen one z vinom skoraj popolnoma prenehala.

Skozi stoletja je mesto Ormož vztrajno in uspešno čuvalo in branilo pravice mestne samouprave kot tako imenovano patrimonialno mesto proti lastnikom gospostva Ormož. Ti so bili namreč tudi vrhovni gospodarji mesta tja do zatona 18. stoletja.

MESTNA SAMOUPRAVA

Vsako slovensko srednjeveško mesto predstavlja sklenjeno naselbino trgovcev in obrtnikov, ki pa se delno ukvarjajo tudi s kmetijstvom. Ti nastopajo na zunaj kot samostojni ročni delavci in podjetniki. Po vrstah obrti in udejstvovanja se združujejo v posebna združenja — imenujemo jih cehe (Zunft) —, ki urejajo njihove delovne razmere in delo. Izdelke delajo za trg, vendar le toliko, da se morejo dostojno preživljati. Vsak ceh sprejme samo določeno število samostojnih mojstrov in samo ti so upravičeni opravljati javno obrt. Tako ostaja število cehovskih mojstrov za posamezne obrti v določenih mestih skozi stoletja vedno enako.

Za gospodarski razcvit mesta so razen primernega zaledja pomembni predvsem tedenski in letni SEJMI. Tu neposredno izmenjujejo dobrine med domačimi in tujimi obrtniki in trgovci na eni strani ter med potrošniki iz mesta in okolice na drugi strani.

V političnem življenju si meščanstvo v borbi za svojo neodvisnost od mestnih gospodov ustvari MESTNO AVTONOMIJO ALI SAMOUPRAVO. Ta se izraža zlasti v samostojni upravi in sodstvu.

Pravni položaj mesta določa MESTNO PRAVO ALI MESTNI STATUT (mestne pravice, svoboščine ali privilegiji).

Mestu Ormožu so podelili mestni statut Ptujski gospodje kot gospodarji ormoškega gradu in gospostva že leta 1331. Po statutu so meščani osebno svobodni, zato jim sodijo po posebnem pravu, imenovanem MESTNO PRAVO (Stadtrecht-ius civile). Zato ima vsako mesto lastno sodišče, ki sodi vsem meščanom in onim, ki bivajo na območju mesta. To mestno območje, imenovano tudi »pomirje« (Burgfrid), sega navadno izven mestnega obzidja in je točno določeno z mejniki. Vsakih nekaj let so meščani v svečanem obhodu objezdili to pomirje in zlasti mladini točno pokazali, kje so posamezni mejniki pomirja, da bi pozneje znala braniti pravice mesta proti lastnikom gradu in okoliške (podložniške) posesti.

Le pravi meščani imajo pravico, da se ukvarjajo s trgovino in obrtjo. V meščansko zvezo je sprejet neoporečen obrtnik ali trgovec, ki stanuje in dela v mestu ali se namerava tam naseliti, če ima v mestu lastno hišo ali jo namerava kupiti. Ob sprejemu mora tak novi meščan opraviti posebno meščansko prisego in plačati določen denarni prispevek v mestno blagajno.

Samostojnost in neodvisnost mesta se torej izraža zlasti lastni UPRAVI in SODSTVU. Skupnost vseh meščanov (Bürgerschaft, Gemain, Gemeinde — gmajna) voli svoje predstavnike v MESTNI SVET (Rat), ta pa svoje uradnike ali funkcionarje. Najvišji od teh je MESTNI SODNIK (Richter), ponekod tudi MESTNI ŽUPAN (Bürgermeister) imenovan. Mestni sodnik je najvišji upravni in sodni uradnik mestne samouprave. Ta je vodja mestne uprave in predstojnik mestnih uradnikov, obenem pa tudi sodnik mestnega sodišča.

Mesta so imela navadno samo pravico do tako imenovanega nižjega sodstva. To je zajemalo zasebne pravde in nižje kazensko sodstvo. Višje kazensko sodstvo (Kriminalgericht) ali »krvava rihta« je bilo organizirano za območja enega ali več gospostev na povsem drugačen način in je spadalo pod oblast deželnega vladarja. Odtod tudi njihovo ime »deželno sodišče« (Landgericht).

Razen sodne oblasti so imela mesta še posebne pravice, ki jim jih je podeljeval vladar ali deželni knez. Od teh so pomembne zlasti MITNICE, MOSTNINA IN SEJMI.

MITNICE so bile na pomembnih prometnih poteh; od vsega blaga, ki so ga prevažali ali prenašali skozi mitnico, je bilo treba plačati določen znesek kot davek deželnemu knezu ali mestu, ki je smelo pobirati mitnino. Sprva so bili dohodki tega posrednega davka določeni za vzdrževanje cest (cestni prispevek), pozneje pa je ta denar, kakor pravi pravni zgodovinar dr. Sergij Vilfan, »šel po svojih poteh«, kakor so marsikje še danes zbrana sredstva za vzdrževanje cest.

AK — Zgodovinski arhiv

Iz ljutomerske zgodovine

Nekatere vasi v okolici Bučkovec

GODEMARCI. Ta vas meji na ormoško občino ter je svoj čas merila 607 hektarov. Obsega naslednje krajevne predele: Brumnovščak, Godemarce, Kranjšovčak in Marinščak. Leta 1445 so Godemarci po takratni klasifikaciji spadali pod videmsko župnijo. V tej vasi je bilo takrat enajst hiš. Leta 1480 so v listinah navedeni kot »Godemertzen, Godomerzperg, Godmerczenperg«. Svoje ime so brezdvomno dobili po slovenskem plemiču Godemaru.

BODISLAVCI. Leta 1445, ko se je vas imenovala »Wodischlawczen«, je štela devet hiš. Obsega del Brumnovščaka, Cerkvenjak, Ermanjščak, Vinščak in Bodislavce. Ime vasi je nastalo od osebnega imena Vodislav ali Bodislav. Imena Brumnovščak, Hermanščak, Komanščak, Marinščak so najverjetneje nastala po imenih večjih posestnikov (Brumen, Herman, Kolman itn.).

MORAVCI se razprostirajo jugozahodno od Bučkovec po vinorodnih hribih ter obsegajo Pekel, Kesovščak, Moravce, Moravski vrh, Novi vrh in Pistike. Ta zemljišča merijo skupno 425,5 hektara. Moravci spominjajo na Rastislavovo veliko Moravsko ter so v starih listinah navedeni z naslednjimi imeni: 1443. leta »dorf Moreczen«, leta 1445, ko je vas štela 13 hiš, »Moraczen«, leta 1499 »Moreczen«, leta 1500 pa »Moratzerperg«. Tudi v Prekmurju in v drugih krajih najdemo vasi s krajevnim imenom Moravci.

RADOSLAVCI. V stari Jugoslaviji je bila ta vas največja politična občina v okolici Bučkovec in je obsegala Kuršence, Precetince, Radoslavce in Sitarovce. Skupno je merila 1086 hektarov.

Kuršenci se s Kuršenščakom razprostirajo po hribih od Bučkovec prek potoka Turje in Bukovnice proti vzhodu. Leta 1445 takrat imenovana »Kuljerschawcz« je imela samo šest hiš. Radoslavci so dobili ime od osebnega imena Radoslava, ležijo pa v ravninskem predelu ob potoku Turji. Leta 1445 je bilo v tej vasi le 19 hiš. V starih listinah so Radoslavci večkrat navedeni: na primer leta 1441 »Radislacz«, leta 1443 »Radislag«, leta 1445 »Radischlauczen« itd.

ŠE O LJUTOMERSKEM ŠOLSTVU

Ljutomerčani so se že v srednjem veku odlikovali z najrazličnejšimi trškimi pravicami. Zaradi tega so že takrat skrbeli za primerno šolsko vzgojo svojih otrok. Premožnejši tržani so brez dvoma pošiljali svoje otroke v bližnja ali daljna mesta, kjer so v srednjem veku zlasti v samostanih imeli šole. Ljutomerčani pa so že v 16. stoletju ustanovili lastno šolo. Kdaj in kje je bila ta prvotna šola postavljena, nam sicer ni znano, vendar je zagotovo že leta 1591 stala, kajti navaja jo z učiteljem Janežom Berličem najstarejši zapisnik občinskih sej v Ljutomeru dne 25. januarja 1591. leta. (Zapisnik je shranjen v deželnem arhivu v Gradcu.) Vsekakor pa je v dobi protestantizma v Ljutomeru nastala šola.

Tudi kasneje so v raznih zapisnikih omenjeni učitelji in šola v Ljutomeru, ki spada med najstarejše v tem predelu Slovenije.

Z leti je bila potrebna notranja šolska oprema skupno s poslopjem vsestranskega popravka. 10. junija 1672 se je učitelj Janez Leitner pri magistratu pritožil, da ni v šolskem poslopju niti mize niti klopi ter nobenega primernega prostora. Zaradi tega so sklenili, da je potre vse navedeno oskrbeti.

Prvotna šola je bila deloma les in je zgorela 7. maja 1689 ob v kem požaru, ki je uničil skoraj trg. Vsesplošna beda je bila za tega velika, vendar Ljutomeri šole niso pustili v razvalinah več drugih hiš, ampak so jo k po požaru zgradili. 12 febru 1690 je magistrat sklenil z Janez Jurijem Flechsnerjem, tesarš mojstrom in meščanom Gradca, godbo, v kateri se je mojster vezal, da bo popravil celotno vežo in klet, napravil štiri tram okna, tri podboje in vrata, za mu je trg obljubil 50 goldinar in tri goldinarje v naturi ali 70 dinarjev gotovine in sod no vina.

V tej šoli, ki so jo leta 1704 k znova opustošili, je imel uč zelo tesno stanovanje. Zato so žani 21. junija 170.. leta sol sklenili, da se za učitelja in tr pisarja postavi novo stanovanje se za to oskrbi potreben les maja 1725. leta je ljutomerski nik Matej Ozmec opozoril magist da je šolsko poslopje v zelo sla stanju in bo potrebno zaradi zgraditi novo. S te prošnje pa nastal prepir, ker so trški svetov odgovorili, da za gradnjo šole n trg ničesar prispeval, ker žup brez pristanka magistrata sprej in odstavlja učitelje. 29. septem 1725. leta je trg sklenil, da bo šolo prispeval 4000 kosov opeke.

Iz tega spora se da razbrati, je prvotno učitelje sprejemal in puščal v Ljutomeru magistrat jim je dajal za to primerno plač na leto 25 goldinarjev, v 17. stole pa 43 goldinarjev. Navadno pa imel učitelj po vaseh tudi zem ali pa je dobil še kak priboljšek.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Kdaj cesta Ptuj–Lenart?

občini mnogo razpravlja o asfaltiranju cest. Ena izmed cest, ki bi jih bilo potrebno asfaltirati, je tudi cesta Ptuj—Lenart, dolga 14 km. Ta cesta je bila vedno cesta drugega reda. Na njej je velik promet, zato je glede na svoj ustroj v obupnem stanju. Razen tega jo še zelo slabo vzdržujejo, čeprav so za to določene možnosti. Ob cesti so kupi gramoza, ki ga nihče ne razgrne v jame na cestišču, le vozila ga razmetavajo največ tja, kjer sploh ni potreben. Tako vidimo vsako jutro in vsako popoldne na tej cesti žalostno sliko: delavci ptujskih podjetij vozijo na tej cesti pravi slalom s svojimi kolesi in mopedi, da bi se izognili vsaj največjim mlakam, iz katerih pa jih tembolj izdatno poškropi težje motorno vozilo, ki pripelje mimo.

Avtobusno podjetje je določilo za to progo le en avtobus, na prošnje prebivalstva za več zvez pa odgovarja, da tega glede na stanje ceste ne namerava storiti.

Akcija za asfaltiranje te ceste je torej več kot upravičena. Na raznih sestankih in razgovorih so prebivalci območja ob tej cesti izrazili pripravljenost prispevati večje zneske za ureditev ceste. Mislijo, da bi bilo mogoče zbrati v nekaj letih s triodstotnim prispevkom od plač delavcev in katastrskega dohodka kmetov znesek, ki je potreben, da bi ob soudeležbi občine in republike to cesto usposobili za sodoben promet.

Cesto Ptuj—Lenart je mogoče dobro urediti glede na to, ker je cesta že sedaj dovolj široka in ima sorazmerno dober spodnji ustroj, na njej ni ostrih ovinkov in bi bila njena dokončna ureditev sorazmerno poceni. Glede na to, da bo v doglednem času odprt pri Čmureku mejni prehod, bo ta cesta tvorila direktno povezavo med Ptujem in Avstrijo, kar tudi terja ustrezno pozornost.

Alojz Benko.
Trnovska vas

MODNI KOTIČEK

POLETNE SPOMLADANSKE OBLEKE:

1. Pletena obleka — zlato rumene barve, navadno pletena, edini okras je širok usnjen pas.
2. Pletena obleka — svetlo modra s črtami treh drugih odtenkov, modre barve, pleteno levo-desno.
3. Pletena obleka — svetlo lila barve, spredaj dolga zadrga z obročkom.
4. Pletena obleka bele barve z zelenimi, rdečimi, rumenimi in modrimi črtami. V žepu zgoraj je robec v barvi ene izmed barv črt.

Modele kreirala Darja.

DOLOČENE NOVE PRISPEVNE STOPNJE

Eno najpomembnejših vprašanj, ki jih je obravnavala skupščina občine Ormož na zadnji seji v ponedeljek 26. februarja, je bila razprava o spremembi in dopolnitvi odloka o prispevkih in davkih občanov ter ob koncu te razprave sprejetje odloka. O tem vprašanju so že razpravljali zadnji zbori volilcev in decembrska seja občinske skupščine. V času po zborih volilcev je izšlo republiško priporočilo, ki obravnava povprečje prispevkov za posamezne skupine katastrskih občin, in to za prvo skupino 36 %, za drugo 21 %, za tretjo 13 % in za četrto 6 %. Tako je bilo potrebno v predlogu odloka o spremembah odloka o prispevkih in davkih občanov spremeniti 3. člen, in sicer tako, da znaša prispevna stopnja (po predlogu sveta za finance) za 2. skupino katastrskih občin 28 %, za vse ostale pa 19 %. Ta člen pa je bil predmet številnih razprav, v katerih se je izkristaliziralo več predlogov o določitvi prispevnih stopenj za posamezne skupine katastrskih občin. Potrebno je tudi omeniti, da je ravninski teren v ormoški občini v prejšnjih letih bil kategoriziran v prvo skupino katastrskih občin. S posredovanjem predstavnikov občinske skupščine pa so dosegli, da je ta predel kategoriziran oziroma klasificiran v 2. skupino katastrskih občin. V prejšnjih letih se je tudi dogajalo, da so v razvitejših občinah predpisovali nižje prispevne stopnje, ker praktično niso imeli interesa za izterjavo teh dohodkov. Republiško priporočilo tudi pravi, da bodo republiški organi v tistih občinah, ki ne bodo vsklajevale davčne politike, pobirali sredstva za svoje potrebe. To je tudi eden izmed faktorjev izida republiškega priporočila, katerega glavni namen je vskladitev davčne politike v Sloveniji oziroma enakopravno tovrstno obravnavanje. Davki in prispevki občanov predstavljajo glavni vir dohodkov ormoškega občinskega proračuna. Poleg tega pa je občina kot manj razvita še dotirana iz republiških sredstev. Da se zagotovi nadaljnja stalna pomoč in skrb širše družbene skupnosti, je potrebno poleg zagotovitve določenih sredstev za občinski proračun v skladu z republiškim priporočilom določiti najvišjo prispevno stopnjo. Ob koncu razprave so odborniki sprejeli predlog predsednika občinske skupščine Franca Novaka, da se določijo naslednje prispevne stopnje: za 2. skupino katastrskih občin 27 %, za 3. skupino 22 % in za četrto skupino katastrskih občin 15 %. Ta predlog je bil sprejet s 26 glasovi proti 13. Četrta skupina katastrskih občin predstavlja pravzaprav 3. podskupino. Celoten odlok so nato odborniki sprejeli s 33 glasovi proti šestim.

Po sprejetju tega pomembnega odloka so na seji sprejeli še odlok o komunalnih taksah v občini, odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, odlok o proračunu občine Ormož za leto 1968, odlok o sredstvih za vzgojo in izobraževanje v občini Ormož, zavrnili sklep skupščine komunalnega zdravstvenega zavarovanja delavcev Maribor o dodatnih obremenitvah zaposlenih za zdravstveno zavarovanje ter razpravljali o finančnem načrtu splošnega kmetijskega sklada za to leto. Predlog občinskega proračuna, ki smo ga že obravnavali v prejšnji številki, je bil v celoti sprejet, skupno s pripombo odbornika Karla Korena, da je potrebno družbenim organizacijam in društvom dodeljevati dotacije na podlagi že prej realnih izdelanih planov dela. Torej dodeljevanje sredstev po aktivnosti.

-p

TV SPORED od 3. do 9. III. 1968

NEDELJA, 3. MARCA
9.10 Kmetijska oddaja v madžarščini. 9.25 Poročila. 9.30 Ansambl Janeza Mahkovica. 10.00 Kmetijska oddaja. 10.45 Mokedajeva matineja. 15.00 Ženeva: svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju. ... TV kažipot. ... Človek s filmsko kamero. 19.15 Gora skrivnosti. 19.45 Filmski burleski. 20.00 TV dnevnik. 20.45 Cikcak. 20.50 TV magazin. 21.50 Sportni pregled. 22.30 TV dnevnik. 22.50 Sportni dogodek.

Druge oddaje na kanalu 9
9.25 Poročila. 9.30 Narodna glasba. 10.45 Združenje radovednežev. 11.30 Serijski film. 12.00 Coockovo popotovanje. 12.30 Humoristična oddaja. 13.30 Narodna glasba. 17.35 Poročila. 17.40 Reportaža iz Japonske. 18.10 Narodna glasba. 18.55 Serijski film. 19.45 Propagandna oddaja. 20.45 Propagandna oddaja. 22.30 Včeraj, danes, jutri.

PONEDELJEK, 4. MARCA
9.40 TV v šoli. 10.35 Ruščina. 14.50 TV v šoli. 15.45 Ruščina. 16.10 Angleščina. 16.45 Madžarski TV pregled. 17.00 Poročila. 17.05 Mali svet. 17.30 Od zore do mraka. 18.00 TV obzornik. 18.30 Portret dr. Franje Bojc — Bidovec. 18.50 Reportaža. 19.20 Kuharski nasveti. 19.45 Skladbe Mikisa Teodorakisa. 20.00 TV dnevnik. 20.30 Cikcak. 20.35 Trenutek 68. 21.35 Cirkus v hiši. 22.15 Zadnja poročila.

Druge oddaje na kanalu 9
17.30 Poljudno znanstveni film. 18.00 TV novice. 18.50 Mednarodna scena. 19.45 Propagandna oddaja. 20.30 Propagandna oddaja. 20.35 L. Pirandello: Kaj je resnica? 22.00 Teme z varijacijami. 22.30 Informativne oddaje.

TOREK, 5. MARCA
9.40 TV v šoli. 10.35 Angleščina. 14.50 TV v šoli. 15.45 Angleščina. 18.05 Poročila. 18.10 Risanke. 18.25 Normiranje slovenskega knjižnega jezika. 18.50 Svet na zaslonu. 19.20 TV obzornik. 20.00 Cikcak. 20.10 Sepetanje na blazini. 21.40 Marginalije: Marij Pregelj. 22.10 Zadnja poročila.

Druge oddaje na kanalu 9
17.15 Albanski TV pregled. 17.45 Risanke. 19.45 Propagandna oddaja. 20.00 TV dnevnik. 20.30 Propagandna oddaja. 20.35 Dokumentarni film. 20.50 Celovečerni film. 22.20 Poročila.

SREDA, 6. MARCA
16.55 Madžarski TV pregled. 17.10 Poročila. 17.15 Tetina ohcet. 17.45 Kje je, kaj je? 18.00 TV obzornik. 18.20 Ne črno, ne belo. 19.05 Glasbeni laboratorij. 19.45 Cikcak. 20.00 TV dnevnik. 20.25 Madrid: nogomet Real Madrid : Spartak. 22.15 Sreča tvojemu življenju. 22.50 Zadnja poročila.

Druge oddaje na kanalu 9
18.00 Informativne oddaje. 19.45 Propagandna oddaja. 22.15 Filmski omnibus. 23.15 Informativne oddaje.

ČETRTEK, 7. MARCA
9.40 TV v šoli. 10.35 Nemščina. 11.00 Angleščina. 14.50 TV v šoli. 15.45 Nemščina. 17.10 Poročila. 18.15 Tiktak. 17.30 Daljnogled. 18.00 TV obzornik. 18.20 Narodna glasba. 18.45 Reportaža. 19.05 Humoristična oddaja. 19.45 Cikcak. 20.00 TV dnevnik. 20.25 Cikcak. 20.30 Mira Mihelič: Svet brez sovraštva. 21.35 Glasbena oddaja. 22.00 Zadnja poročila.

Druge oddaje na kanalu 9
17.10 Poročila. 18.00 Informativna oddaja. 19.45 Propagandna oddaja. 20.30 Propagandna oddaja. 22.35 Včeraj, danes, jutri.

PETEK, 8. MARCA
9.40 TV v šoli. 14.50 TV v šoli. 17.25 Poročila. 17.30 Moj prijatelj Flicka. 18.00 TV obzornik. 18.20 Mladinski koncert. 19.05 Telekomunikacijska sredstva. 19.35 Božo Kos: Salon za smeh. 19.55 Cikcak. 20.00 TV dnevnik. 20.30 Cikcak. 20.35 Primer dr. Laurenta. 22.25 Jurjev: Zoja Kosmodemjanskaja.

Druge oddaje na kanalu 9
16.40 Albanski TV pregled. 17.00 Poročila. 17.05 Vaša križanka. 18.00 TV novice. 19.05 Znanost. 19.55 Propagandna oddaja. 20.30 Propagandna oddaja. 20.35 Celovečerni film. 22.05 Naši arhitekti. ... Včeraj, danes, jutri. 22.20 TV dnevnik.

SOBOTA, 9. MARCA
9.40 TV v šoli. 14.50 TV v šoli. 17.35 TV kažipot. 18.00 TV obzornik. 18.20 Anton Ingolič: Tajno društvo PGC. 19.20 S kamero po svetu. 19.45 Cikcak. 20.00 TV dnevnik. 20.30 Cikcak. 20.35 Humoristična oddaja Lole Djukića. 21.35 Videofon. 21.50 Filmski burleski. 22.05 Bonanza. 23.00 Atletika v dvorani.

Druge oddaje na kanalu 9
18.00 TV novice. 19.45 Propagandna oddaja. 20.30 Propagandna oddaja. 21.50 Serijski film. 22.40 Včeraj, danes, jutri.

NAROČAJTE TEDNIK

ZAHVALA

Ob bridki, tragični in težki izgubi našega ljubega moža in očka, sina, zeta in brata

Janeza Maleka

iz Draženc, stanujočega v Wuppertalu, Nemčija

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za tolažbo in pomoč v težkih trenutkih in za mnogoštevilno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se še zahvaljujemo za mnogoštevilne vence, s katerimi je bila še posebej izkazana ljubezen in prijateljstvo do našega nadvse dragega Stanka.

Draženci, 24. februarja 1968

Žalujoča žena Milica, hčerka Gitica, starši, bratje in sestre ter drugo sorodstvo.

HMEZAD

Obrat Kmetijskega kombinata za izvoz hmelja Žalec

PRIPOROČA INTERESENTOM KRMILA IZ SVOJE SODOBNO UREJENE TOVARNE

Mešalnice močnik krmil v Žalcu

TELEFON 71 020, 71 021 — TELEX 03414 — BRZOJAV: HMEZAD ŽALEC

Rezervirano

za prleškega Lujzeka

Še pred kak so se začele fašenske snorčije, sta me eden večer dva koranta na Ptuji zgrabila, te pa sta na meni probala kak bič poči. Venda sta me spoznala, ka se jih po cajtingah in oštarijah šinfa. Za fašeng pa so lidje noreli kak v storih cajtih, saj je skoro vsakšemu žep bija prozen.

KDO BODO POSTAVILI NOVO AVTOBUSNO POČEPALNICO

Pred ptujskin avtobusnim banon že precig cajta stoji vejka lesena kišta, ki predstovla avtobusno počepalnico. Pozimi služi za smeti, WC, za zalüblene pore ... Spomladi pa se okrog je cucki nagojajo. Že por totih venegov gu-či, keko je tota lesena kišta vredna.

ZAVOLO VAMPASTIH MANTRNIJ SEN PET VÜR JOVKA

Pri eni hiši sen poja por postonih krofov. Za pol vüre sen misla, ka me bode vrag vzeja, tak me je začelo po bleki šrajfati. Biža sen v ptujsko ambulanto. V počepalnici je že čokalo precig lidi, ki so jomrali od raznih betegov in zavolo toga, ker še »kespod« doktor niso začeli ordinirati. Kdo se je počepalnica napunila od betežnikov, je administratorka pozvola doktora, da je začeja lidi pregledovati. Tisti, ki so prvi prišli, so na to mantrnijo čokali štiri vüre, ki so gnes din po reformi bol droge. Primojdüši, kak se enin dobro godi!

ZAHVOLIMO SE LEHKO OBČINSKIN ODBORNIKOM

Bija sen med drügin tüdi na občinski seji v Ormoži. Te kdo so se odborniki že precig zmontrali, so šteli marproški predstovniki »komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcav« sprevenegati, ka bi ormoški občoni v toten leti še več plačali za zdrovstvo. Vsi odborniki pa so se temu tak proti postavili, tak ka sen misla, ka de marproške predstovnike kop zadela. Za premi dušiI Tüdi meni so se lasje nagrbančili, tak ka sen v krotken cajti bija v žlohti s koranton. Če bi jin lehko, bi jin že poveda, ka so do zaj zadosti narod pretrigovali. Bogi kmet se mantra cile dneve, pa bi moga nekoga drügega, ki mo vsega zadosti, »podpiratiı«. Ki še je svit vida, da bi mogli siromaki gnes din bogatošen pomogati. Enkrat bomo mogli s tin tolanon penez hejati.

ZAMÜDA SEN PRILIKO

Toti tjeden sen bia s totimi ptujskimi rüsami tak zaposleni, ka sen ne ftegna pogledati, če so tüdi v Lenarti meli kakšnega koranta. V civili sen jih fsaki den dosti vida — škoda, ka sen ne meja prilike, ka bi jih vida, kak zgledajo, gda majo larfe gor na ksihti. Krucifiks, zaj sen pa enkrat lepo predstavo zamüda.

Bija sen tüdi na san fašenk na prlešken gostüvaji v Lotmerki, ki so ga pripravili Cvenari. Štimung je bilo precig, tak ka je malo deco stroh grotalo.

Moga se bon poslovili. Bili so fašenski dnevi, ki so vsakšega še keko nebeležnega občana zdelali, tak ka so nan še por dni po fašengi bedarije šle po glovi.

Pa ne zamerte. Pište mi na adreso: Uredništvo TEDNIKA, Ptuj, Lackova 2.

Samo vaš

Lujzek

Prometne nesreče ter javni red in mir v pustnih dneh

Kot lahko ugotovimo iz poročila postaje milice v Ptuju, v nedeljo, 25. februarja, kljub pravi poplavi — po neuradnih podatkih je bilo tega dne v Ptuju okrog 6000 osebnih avtomobilov — ni bilo večjih prometnih nesreč, ki bi terjale hujše poškodbe in materialno škodo. V veliki meri gre pri tem zasluga organom milice, ki so, kolikor jim je pač v takšnem »velemestnem« vrvržu uspelo, storili vse, da je promet potekal skorajda nemoteno.

Ke pa so nesreče skoraj vsakodnevni pojav, je v nedeljo prišlo do nekaj lažjih prometnih nesreč.

Na Cesti dr. Jožeta Potrča sta trčila voznik kombija MS 39-66 Štefan Pintarič iz Murskih Črncev in kolesar Anton Pauko (otrok) z Mestnega vrha, ki je bil laže telesno poškodovan.

*

V nedeljo ob pol deseti uri zjutraj sta na Ormoški cesti trčila voznik osebnega avtomobila zastava 750 MB 162-79, ki ga je upravljal Mirko Ojstršek iz Kidričevega, in voznik osebnega avtomobila MB 29-34 zastava 1300, ki ga je upravljal Ervin Kuhar iz Budine. Telesnih poškodb ni bilo. Na obeh vozilih je za okrog 900.000 starih dinarjev škode.

*

V nedeljo tik pred pričetkom karnevalskega sprevoda je na zbirnem mestu pri Mladiki padel z avtomobila, ki je bil pripravljen za povorko, Franc Horvat, delavec iz Petovie, in se laže telesno poškodoval.

*

V Rogoznici sta v soboto trčila kombi za dostavo kruha, last ptujskih pekarn, ki ga je upravljal Alojz Rebernak, ter voznik osebnega avtomobila Franc Vnuk iz Kicarja. Kot smo zvedeli, so ta dan Slovenske gorice zaradi te prometne nesreče ostale brez kruha.

V pustnih dneh ni bilo opaziti večjih neredov in kršilcev javnega reda in miru. Nekateri manjši izgredi so bili le izraz dobre volje in vroče krvi rekrutov, ki so v teh dneh zapuščali naše mesto.

Med pustno povorko so organi milice s pomočjo gledalcev prijeli mladoletnika iz Maribora, ki je izkoristil vrvež in kradel denar iz ženskih torbic. Najprej si je privoščil avstrijsko državljanko in ji odnesel iz ročne torbice okrog 1000 šilingov. Pri poskusu druge tatvine so ga prijeli in ga izročili najbližnjemu miličniku. aFnt je priznal, da v tem delu ni začetnik in da ima na vesti že več tatvin.

J. S.

Osnovna šola Središče

razpisuje prosto delovno mesto **RAZREDNEGA UČITELJA za 3. razred** za čas od 15. marca do 30. junija 1968. Osebni prejemki po pravilniku o razdeljevanju osebnih dohodkov.

Osnovna šola Središče

FILMSKI IN TV MOZAIK

Richard in Liz

Zakonski filmski par Liz Taylor in Richard Burton si stalno prizadeva, da bi bil v središču pozornosti. Tako sta oba igralca ob podelitvi Oscarjevih nagrad pričakovala, da bosta to nagrado prejela oba hkrati — skratka, pričakovala sta dva Oscarja. Toda samo Liz je prejela znani filmski kipec. Obema pa se je hkrati posrečilo, da sta dobila nagradi britanske filmske akademije za skupen uspeh v filmih KDO SE BOJI VIRGINIJE WOOLF in VOHUN, KI JE PRIŠEL IZ ZIME. Naša fotografija prikazuje »srečni« filmski par v ospredju dveh britanskih priznanj in Lizinega Oscarja.

Od poroke sta ta dva filmska zvezdnika nerazdružljiva. Skupaj snemata, skupno hodita na izlete ... Tako sta pred kratkim obiskala Salzburg. Richardu je nemška majorska uniforma, ki jo je potreboval za nov film, kar pristajala. V odmorih med snemanjem se je igral s svojim psičkom in Lizinimi otroki, ki so se nanj že zelo navezali.

HOROSKOP

VODNAR
od 21. januarja do 19. februarja

Ona: Pogosta utrujenost in nespečnost, ki sta se pojavili po gripi, nista tako nevarni, da bi ju lahko enačila z lenobo. Ne jezi se, če ni mogel priti, tudi on je bil bolan. Delo ti naj ne povzroča skrbi.

On: Čisto po nepotrebnem te tarejo skrbi, ki si si jih bil naložil ob pustnih dneh. Izmed veliko znancev in prijateljev boš skoraj lahko izluščil ljubezenskega partnerja.

RIBI
od 20. februarja do 21. marca

Ona: Ne premišljuj, kako bi bistveno spremenila svoj poklic, ker boš v dosedanjem našla srečo. Ob lastnem zaslužku odnosa do denarja ne spreminjaj.

On: Ob pustu si dobil vse servirano: uglajenost, vsiljivo vedenje, skopost, redkobesednost in ljubezen do pijače. Ljubezenski odnosi, do katerih si prišel s pomočjo prijateljev, ne bodo nikdar globoki.

OVEN
od 22. marca do 20. aprila

Ona: V poklicu ne pričakuj uspehov šele v drugi polovici življenja, ker se boš prej — kljub zaposlovalnim problemom — počutila srečnejšo in perspektivnejšo. V ljubezni bodi bolj zanesljiva.

On: Moral boš zmanjšati vročekrvnost, nestanovitnost in zahajanje v družbo. Tudi pustno maščevalnost ukroti. Pazi, da se ne boš nalezel bolezni, ki se je boš s težavo rešil.

BIK
od 21. aprila do 21. maja

Ona: Trdnejše zveze še ne pričakuj, ker še nisi dopolnila predpisanega leta. Skozi zid ne moreš z glavo. Glej, da te začetni uspeh ne bo omrežil. Imej potrpljenje pri zdravljenju.

On: Preveč si želiš pohvale, zato te malokdo ceni, ker si premalo zainteresiran za dogajanje okrog sebe. V ljubezni bodi manj pogumen.

DVOJČKA
od 22. maja do 21. junija

Ona: Las ne skrajšaj, ker ti bolj pristaja dolga frizura. Prevelika ljubosumnost ni upravičena. Do denarja spremeni površen odnos. V službi še naprej marljivo delaj.

On: S svojim krhkim glasom se preveč hvališ. Če ni potrebno, se ne daj v raznih primerih pregovoriti. Zaradi dolgočasja ne postani lenuh. Za zdravje so priporočljivi dolgi sprehodi, spremembe zraka in kopeli.

RAK
od 22. junija do 23. julija

Ona: Lepo oblikovanih rok in nog ne razstavljaj, ker še ni primeren letni čas. Čeprav daješ videz ponižnosti in skromnosti, so ti pred kratkim očitali, da si preveč trdna in nezprosna. Poboljšaj se.

On: Če še izbiraš poklic, izberi delo, ki je v zvezi z vodo, ker se ta za tvoje znamenje vedno posreči. Glej, da materialno stanje ne bo nazadovalo. Če si v mladosti zamudil trajnejšo ljubezen, pohiti.

LEV
od 24. julija do 23. avgusta

Ona: Tudi odslej naprej ne delaj kompromisov, ker boš na ta način utrdila svoj položaj. Zmanjšaj razliko med solidno materialno osnovo in brezskrbnim odnosom do denarja, čeprav ti ne preti obubožanje.

On: Delo opravljaš še naprej tako prizadeto, manjši neuspehi pa te naj ne razočaraje. Če ti je omogočeno, lahko menjaš poklic. V najkrajšem času razčisti v ljubezni odnos, ki te teži.

DEVICA
od 24. avgusta do 23. septembra

Ona: Tudi druge čute razen vida razvijaj še naprej, tako boš postala bolj praktične narave. Diete, ki ti jo je predpisal zdravnik, se drži.

On: Optimizem in zaupanje sta zate značilna samo za delovne odnose, prav tako tudi previdnost in potrpežljivost. Reguliraj nihanje materialnih razmer. Zaradi pogostih glavobolov zmanjšaj delovni napor.

TEHTNICA
od 24. septembra do 23. oktobra

Ona: V pustnem času si lahko uporabila svoja nagnjenja: dobra jed, pijača, petje in ples. Nekateri so ti upravičeno očitali domišljavost. Pazi na zdravje, da se te na starost ne bo lotila skleroza.

On: Svoj način dela boš moral urediti tako, da ne boš preveč pozabljiv. Svoje znanje o ljubezni boš moral bolj uporabljati v praksi.

ŠKORPIJON
od 24. oktobra do 22. novembra

Ona: V obrambi svojega značaja boš morala zmanjšati uporabo zadirčnosti in hitre jeze. Bolezni, kot so pomanjkanje želodčne kisline in okvare v sklepih, boš odpravila s primernim zdravljenjem.

On: Pri delu bodi manj ambiciozen in častihlepen, ker se lahko te lastnosti sprevržejo v pravo katastrofo. Povečaj uporabo zobne paste, ker bo drugače zobovje pričelo kmalu gniti.

STRELEC
od 23. novembra do 22. decembra

Ona: Komplicirani in izjemni poklici niso vedno najbolj posrečeni. Tudi denar igra večkrat bistveno vlogo. Korigiraj težnjo za novim.

On: Preveč si se zredil, zato nekaj časa uživaj hrano, ki ne redi. Ne premišljuj o dnevnih problemih, ko greš spat. Bodi bolj vztrajen in imej več praktičnega čuta.

KOZOROG
od 23. decembra do 20. januarja

Ona: Svojega nebogljenega značaja preveč ne izkoriščaj, ker boš lahko precej razočarana. Ne domišljaj si, da si vedno bolna, če si zdrava.

On: Ko govoriš s sobesednikom, mu glej v oči, drugače bo mislil, da skrivaš resnico. Ne izkoriščaj preveč pomoči svojih bližnjih.

RADIJSKI PROGRAM od 3. do 9. III. 1968

NEDELJA, 3. MARCA

6.00—8.00 DOBRO JUTRO! — vmes ob 6.05—6.10 Poročila. 6.30 Informativna oddaja. 7.00—7.10 Poročila. 7.20 Informativna oddaja. 7.30—7.45 Za kmetijske proizvajalce. 7.50 Informativna oddaja. 8.00 Poročila. 8.05 Radijska igra za otroke. 8.40 Skladbe za mladino. 9.00 Poročila. 9.05 Poslušalci čestitajo. 10.00 Še pomnite, tovariši . . 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45—11.50 Lepe melodije — vmes ob 11.00—11.15 Poročila. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.00 Poročila. 12.10 Poslušalci čestitajo. 13.00 Poročila. 13.15 Iz operetnih partitur. 13.40 Nedeljska reportaža. 14.00—15.00 Lahka glasba — vmes ob 14.30—14.45 Humoreska tedna. 15.00 Poročila. 15.05 Športno popoldne. 17.00 Poročila. 17.05 Pojo operni pevci. 17.30 Radijska igra. 18.30 Ludwig van Beethoven: Godalni kvartet. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Glasbene razglednice. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.00 Poročila. 22.15 Serenadni večer. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturno.

Vsak dan od ponedelja do sobote je od 4.30 do 8.00 naslednji program: 4.30—8.00 DOBRO JUTRO — vmes ob 4.45 Informativna oddaja. 5.00 Poročila. 5.30 Vremenska napoved. 5.45 Informativna oddaja. 6.00 Radijski dnevnik. 6.30 Informativna oddaja. 6.50 Za vas. 7.00 Poročila. 7.25 Informativna oddaja. 8.00 Poročila — radijski in televizijski spored.

PONEDELJEK, 4. MARCA

14.00 Poročila. 14.05 Razpoloženjska glasba. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 V torek na svidenje! 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Igra simfonični orkester. 18.00 Poročila. 18.15 Slovenska zborovska glasba. 18.45 Sodobna medicina. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevec Ivica Šerfezi. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Radijska igra. 20.56 Pesem godal. 21.15 Deset pevcev — deset melodij. 22.00 Poročila. 22.10 Glasbena matineja. 22.15 Skupni program JRT. 23.00 Poročila.

SREDA, 6. MARCA

14.00 Poročila. 14.05 Za razvedrilo. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Podlistek. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.00 Poročila. 18.40 Naš razgovor. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Glasbene razglednice. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Operna poustvarjalnost. 22.00 Poročila. 22.10 Jazz. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturno.

ČETRTEK, 7. MARCA

14.00 Poročila. 14.05 Izbrali smo. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.40 Recital Dejana Bravničarja. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Simfonični koncert. 18.00 Poročila. 18.15 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevka Marjana Deržaj. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Domače pesmi. 21.00 Literarni večer. 21.40 Glasbeni nokturno. 22.00 Poročila. 22.10 Komorni glasbeni večeri. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturno.

PETEK, 8. MARCA

14.00 Poročila. 14.05 Lahka glasba. 14.35 Poslušalci čestitajo. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Turistični napotki. 15.25 Glasbeni intermezzo. 15.45 Kulturni globus. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Človek in zdravje. 17.15 Koncert po željah. 18.00 Poročila. 18.15 Zabavna glasba. 18.45 Na mednarodnih križpotjih. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Pevec Dušan Jakšič. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Glasbeni cocktail. 20.30 Slovenske pesmi. 21.15 Oddaja o pomorščakih. 22.00 Poročila. 22.10 Nova muzika. 23.00 Poročila. 23.05 Literarni nokturno.

SOBOTA, 9. MARCA

14.00 Poročila. 14.05 Od melodije do melodije. 14.55 Kreditna banka Ljubljana. 15.00 Radijski dnevnik. 15.20 Glasbeni intermezzo. 15.45 Naš podlistek. 16.00 Za vas. 17.00 Poročila. 17.05 Gremo v kino. 17.35 Beat glasba. 18.00 Poročila. 18.15 Pravkar prispelo. 18.50 S knjižnega trga. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.10 Obvestila. 19.15 Godala v ritmu. 19.25 EP. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Revijski orkester in vokalni solisti. 20.30 Radijska igra. 21.05 Veseli zvoki. 21.30 Iz fonoteke radia Koper. 22.00 Poročila. 22.10 Oddaja za izseljence. 23.00 Poročila. 23.05 Pesem in ples. 01.00 Zadnja poročila.

KINO

KINO BUČKOVCI
3. marca nemški kinemaskopski film **ČAROVNIK**.

KINO GORIŠNICA
2. in 3. marca francoski barvni film **LJUBEZENSKA KLETKA**.

KINO LJUTOMER
2. in 3. marca ameriški barvni film **GOLDFINGER**; v soboto ob 19.30, v nedeljo ob 15., 17.15 in 19.30; 7. in 8. marca angleški barvni kinemaskopski film **LEV**; v sredo ob 17. in 19.30 v četrtek ob 19.30.

KINO PTUJ
1., 2. in 3. marca ameriški barvni vistavisionski film **DIVJI SAM**; v soboto ob 17. in 19., v nedeljo ob 10., 15., 17. in 19.; 5. in 6. marca francoski barvni kinemaskopski film **OSS-117 V TOKIU**; v torek ob 17. in 19., v sredo samo ob 17.; 6. in 7. marca francoski film **ŽIVLJENJE V DVORCU**; v sredo ob 19. v četrtek ob 17. in 19.

KINO TOMAŽ PRI ORMOŽU
3. marca ameriški vistavisionski film **SVET SUZI WONG**.

KINO VELIKA NEDELJA
2. marca ameriški barvni kinemaskopski film **VELIKI BEG**; 3. marca angleški barvni kinemaskopski film **DŽINGISKAN**.

OSEBNA KRONIKA

RODILE SO:

Breda Dimič, Majšperk 11 a — Bojana; Ana Korota, Hardek 21 — Milena; Irena Postrašija, Zavrč — Suzano; Ana Foltin, Središče 125 — Iztoka; Ivana Pavec, Gerečja vas 76 d — Ivana; Smiljana Tomašević, Gregorčičev drevored 5 — Vojkana; Elizabeta Drevenšek, Sovrče 29 — Jožico; Neža Voglar, Moškanjci 74 — Brigito; Marija Mlakar, Njiverce 16 — dečka; Angela Kovačec, Dobrava 11 — Danila; Alojzija Grlica, Brebrovnik 102 — Andrejko; Katarina Seruga, Trubarjeva 2 — Lidijo; Bernarda Galun, Dravinjski vrh 2 a — Andrejo; Marjana Kramar, Nova vas 65 — Janeza, Angela Lesjak, Mali Okič 9 — Antona; Alojzija Zupanič, Muretinci 17 — Davorina; Danica Klunger, Zagrebška 86 — deklico; Otilija Vidovič, Skorba 29 — deklico; Marija Černel, Vitomarci 56 — Frančiško; Ana Matjašič, Moravci 78, Ljutomer — Zmaga; Štefanija Habjanič, Lancova vas 57 — deklico in dečka; Margareta Škrjanec, Osluševci 14 — Branka; Roza Novak, Podvinci 22 a — Marto; Matilda Hebar, Velika Nedelja 11 — Jožico; Marija Krajnc, Kicar 144 — Janka; Cecilija Štuhec, Zvab 16, Ljutomer — Tinko; Matilda Kukovec, Nova vas pri Markovcih 2 — Antona; Štefanija Petričič, Sodinci 38 — Marto; Zofija Pekošak, Senešci 9 — Majdo; Matilda Jambrovič, Središče 180 — Ido; Alojzija Ozmec, Pavlovci 29 — Jožico; Marta Korpar, Osluševci 26 — Anico; Martina Strašek, Podlože 81 — Jožico; Elizabeta Kokol, Pohorje 43 — Dragico; Terezija Fras, Ločki vrh 54 — Vido; Francka Kolnik, Kukava 67 — Brigito; Francka Nedeljko, Polenšak 33 — Milana; Veronika Mrdžen, Tratenjakova 6 b — Toma; Anica Vohnec, Dolič 21 — Roberta; Ivanka Forstnarič, Krambergerjeva pot 10 — deklico; Terezija Drevenšek, Majšperk 10 — Brigito; Majda Fijan, Zabovci 9 — Ireno; Angela Munda, Vičanci 9 — dečka; Terezija Mikša, Markovci 10 — Dragana; Terezija Planinc, Doklece — deklico; Marija Rogina, Mlinska 17 — Jelko; Felicita Murks, Draženci 38 — Suzano.

POROKE:

Martin Horvat, Bukovci 28, in Marija Kramberger, Krčevina pri Ptuju 21; Avgust Repec, Kungota 10 in Neža Pjohl, Aškerčeva 8; Alojz Korošec, Ljutomerska 22, in Anica Kolarič, Spuhlja 6; Anton Ramšek, Nova vas 70, in Frančiška Trajnko, Nova vas 70; Jožef Brumec, Marjeta na Dravskem polju, in Marta Mohorič, Slovenja vas 49; Maksimiljan Zupan, Maribor, Zagata 5, in Ljudmila Rajšp, Maribor, Mladinska 5; Franc Irgolič, Rodmošci 12, in Marjana Zupanc, Ob železnici 5; Anton Kostanjevec, Nova vas pri Markovcih 9, in Vera Veršič, Prvenci 11; Franc Jerenko, Slovenja vas 8, in Roza Valentan, Njiverce 30; Konrad Lah, Podvinci 133, in Eli Špendija, Budina 15.

UMRLI SO:

Konrad Vaupotič, Mariborska 8, rojen 1888, umrl 14. februarja 1968; Terezija Vuzem, Hrastovec 128, rojena 1919, umrla 16. februarja 1968; Ivana Sirc, Cafova 2, rojena 1886, umrla 16. februarja 1968; Pavla Lajbaher, Prešernova 21, rojena 1884, umrla 20. februarja 1968; Alojzij Jošt, Volkmerjeva 4, rojen 1892, umrl 25. februarja 1968; Marija Kostanjevec, Prešernova 23, rojena 1881, umrla 24. februarja 1968; Janez Malek, Krčevina pri Ptuju 44, rojen 1891 umrl 25. februarja 1968; Franc Lah, Krčevina pri Ptuju 38, rojen 1893 umrl 17. februarja 1968.

VREME

LUNINE SPREMEMBE IN VREMENSKA NAPOVED ZA ČAS OD 2. DO 10. MARCA 1968

Prvi krajec bo v četrtek, 7. marca, ob 10.20.

Napoved: V soboto, 2. marca, in v nedeljo, 3. marca, bo verjetno še slabo vreme. Od ponedeljka, 4. marca, do nedelje, 10. marca, bo ves čas lepo vreme. Ponoči bo še večkrat zmrzovalo.

Tržne cene

POVRTNINE IN SADJA V PTUJSKI POSLOVALNICI »POVRTNINE« (PRI MAGDI)

grozdje II. 4,80, jabolka I. 2,60, odprte smokve 4,80, arašidi zav. 1,20, banane 4,90, paradižnikova mezga 880 g 7,83, ananas 6, grapefruit 4,80, limone 4,50, orehi celi 5,40, orehi — jedrca 24, pomaranče 4,50, rozine 5,60, slive suhe 4,80, cvetača 3,90, čebula 2,40, česen 12, jedilno korenje 4,20, krompir I. 0,80, krompir II. 0,80, ohrovt 2,40, pesa 1,50, peteršilj 5,50, zelen radič 7,50, črna redkev 1,20, kisla repa 1,60, solata (endivija) 7,50, solata (majska) 4,50, zelena 2,50, sveže zelje 2,40, kislo zelje 1,60, fižol (cipro) 4,50, fižol (prepeličar) 4,50, fižol (tetovec) 3,90, papirnate vreče 3,40, jajca 0,35, belo olje 1 l 5, belo olje 0,5 l 2,80, bučno olje 1 l 13,40, bučno olje 0,5 l 6,90.

Križanka 7

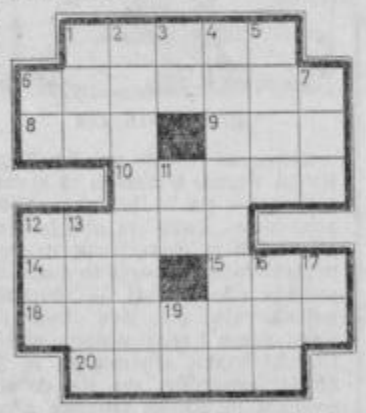

Vodoravno: 1. ptujski narodni heroj (Jože); 6. motorni vlak; 8. poganjek, klica; 9. ime slovenske pisateljice Peroci; 10. angleški skladatelj (Edward); 12. marioneta; 14. ime slovenskega igralca Ranerja; 15. znamka nemških motociklov; 18. odlična sorta vina iz Tokaja; 20. stara mera.

Navpično: 1. kratka predigra k starim španskim igram; 2. »kraljica« športa; 3. tuja kratica za »družbo«; 4. prepiranje, karanje; 5. slonov čekan; 6. začetnici slovenskega pisatelja (»Os življenja«); 7. orel iz germanske mitologije; 11. vpiši LK; 12. oblika razcvetja; 13. ulovitev; 16. odposlanec, kurir; 17. vpiši UC; 19. arabski žrebec.

REŠITEV KRIŽANKE 7:

Vodoravno: 1. Itaka, 6. Dornava, 8. Ind, 9. nak, 10. Nitra, 12. Pajer, 14. ora, 15. ime, 18. povodec, 20. napad.

DOLENJCI!

Najbrž vas še vedno zanima, kaj se dogaja v Beli krajini, Spodnjem Posavju in drugod po Dolenjskem — zato si naročite **DOLENJSKI LIST**, ki izhaja vsak četrtek na 28 straneh v dveh pokrajinskih izdajah! Zahtevajte nekaj številk brezplačno na ogled!

Uprava Dolenjskega lista,
Novo mesto, p. p. 33

Obvestilo

Zavarovalnica SAVA Ljubljana, poslovna enota Maribor, obvešča občane, da vas bodo v kratkem obiskali predstavniki zavarovalnice SAVA. Ob tej priliki vam bodo nudili zaščito po vseh vrstah zavarovanj na predpisanih policah in po veljavnih pogojih. Zavarovanja je možno skleniti za dobo enega leta, za pet in deset let s popustom 5 oziroma 10 %, ter za nedoločen čas brez popusta. Vsak zavarovanec ima pravico izbirati dobo trajanja zavarovanja in se ne sme pustiti zavajati po zastopniku, da obstajajo samo 10-letna zavarovanja.

Ker veljajo od 1. januarja 1968 dalje novi pogoji in ceniki, lahko zavarovanci menjajo prejšnjo zavarovalnico in sklenejo novo zavarovanje pri katerikoli zavarovalnici, in to brez odpovednega roka.

Zavarovalnica SAVA, ki ima centralo v Ljubljani in sedež poslovne enote v Mariboru, Partizanska cesta 3—5/IV, je ena izmed največjih in finančno najmočnejših zavarovalnic v Jugoslaviji in zato zavarovanci lahko mirno zaupajo svoje premoženje zavarovalnici SAVA, ki je istočasno konkurenčna tudi v režiji.

Poslovna enota SAVE iz Ljubljane je bila v Mariboru ustanovljena 1. januarja 1968 samo zato, da bi lahko SAVA razširila svojo zavarovalno dejavnost še na področju, ki ni bilo priključeno k SAVI. V sklopu SAVE so namreč vse bivše samostojne zavarovalnice v Sloveniji (tudi dve iz Hrvaške) razen zavarovalnice Maribor.

Priporoča se Zavarovalnica SAVA Ljubljana, poslovna enota Maribor.

ZAHVALA

Ob bolečem slovesu od našega dragega in nepozabnega moža, očeta, starega očeta, tasta in strica

Konrada Vaupotiča

kmetovalca iz Brega pri Ptuju

izrekamo iskreno zahvalo vsem, ki so mu na katerikoli način izkazali zadnjo čast, poklonili cvetje, izrekli sočutje in ga pospremili v njegov poslednji tihi dom. Posebej se iskreno zahvaljujemo gasilski zvezi — gasilskemu društvu Ptuj in Hajdina za častno stražo, spremstvo, zadnji gasilski pozdrav in govorniku tov. AČKU za tople poslovilne besede.

Lepa hvala tudi sosedom, ki so nam stali ob strani.

Ptuj, Graz, Ormož, februarja 1968.

Žalujoči: žena Roza, sin Karl in hčerka Mira z družinama ter družine Haslauer, Dragar in Šulek

KMETIJSKI KOMBINAT, PTUJ

— OBRAT ZA KMETIJSTVO — RAZPISUJE

javno licitacijo

naslednjih osnovnih sredstev:

1 tovorni avtomobil TAM 4500, letnik 1962, v voznem stanju;

10 traktorjev različnih znamk (tipov);

2 žitna kombajna, 1 silažni kombajn, več dvoosnih prikolic, traktorskih priključkov, motorno vprežnih strojev ter ostalega kmečkega orodja.

Licitacija bo v petek, 8. marca 1968, na sedežu delovne enote Turnišče ob 8. uri.

ODDELEK ZA UPRAVNO PRAVNE ZADEVE SKUPŠČINE OBČINE PTUJ RAZPISUJE po 8. členu odloka o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča v občini Ptuj

javni natečaj

ZA ODDAJO STAVBNE PARCELE DRUŽBENE LASTNINE V BUDINI

1. Zemljišče se nahaja v Budini v sklopu že zazidanih stavbnih zemljišč družbene lastnine in je na njem predvidena zgraditev družinske pritlične stanovanjske hiše. Zemljišče tvori parcelo št. 737/21 v izmeri 352 m², vložna št. 382 k. o. Brstje.

2. Rok za začetek graditve je leta 1968, rok za dokončanje gradnje leta 1970.

3. Izklicna cena, ki obsega odškodnino za uporabo zemljišča in dejanske stroške za ureditev zemljišča, znaša 2816 din.

4. Najugodnejši ponudnik je tisti, ki ponudi in plača najvišji znesek odškodnine.

5. Odškodnino za uporabo zemljišča je treba plačati skupščini občine Ptuj v roku šest mesecev po pravnomočnosti odločbe o dodelitvi zemljišča.

6. Vsak, ki se namerava udeležiti natečaja, mora plačati varščino v znesku 500 N din. Varščina se plača pri skupščini občine Ptuj, soba št. 9.

7. Rok za predložitev ponudb je 15 dni po objavi tega natečaja. Ponudbe se vložijo pri oddelku za upravno pravne zadeve skupščine občine Ptuj, soba št. 33/II, v zaprtih ovojih. Na ovoju mora biti označeno, da vsebuje ponudbo za oddajo stavbnega zemljišča v Budini.

Oddelek za upravno pravne zadeve

OBJAVE IN OGLASI

KUHARICO, KUHINJSKO POMOČNICO, SOBARICO IN POMIVALKO POSODE sprejmem za poletno sezono. Hotel Morak, Velden, Avstrija.

SENO PRODAM. Vprašajte vratarja DELTE, Ptuj.

TRAVNIK V DOLENI dam v najem. Jože Selinšek, Pobrežje 13, Videm.

PRODAM DOBRO OHRANJEN AVTO ZASTAVA 750. Ogled pri avtomoto društvu, Ptuj.

3000 kg SENA IN 1000 kg REPE prodam. Janez Polanec, Spodnji Velovlak 22, Moškanjci.

STANOVANJE (sobo in kuhinjo) menjam za enako ali dvosobno v Ptuju. Bezjakova 14, Jakob Petrovič.

MALO ZIDANICO in 22 arov vinograda v Ritmerku prodam. Vprašajte v Rucmancih 5, Tomaž.

80 AROV DOBREGA TRAVNIKA prodam. Viktor Gašparič, Krčevina 110 pri Vurbergu.

MLIN Z ENOFAZNIM MOTORJEM ali brez motorja prodam. Naslov v upravi.

HIŠO V DOBREM STANJU in 15 arov zemlje 2 km iz Ptuja menjam za enako v okolici Ptuja. Naslov v upravi.

OPREMLJENO SOBO V PTUJU, po možnosti s posebnim vhodom, iščem. Anton Rajh, Elektrokovinar, Ptuj.

SENO IN OTAVO prodam. Konrad Horvat, Nova vas 79, Markovci.

PRODAM NOV SAMOTEŽNI VOZIČEK nosilnosti 300 kg. Cena po dogovoru. Karl Kodrič, Novake 21, Poljčane.

V PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA, sem v Krčevini od 20. kilometrskega kamna od Horvatovih do avtobusne postaje ali od avtobusne postaje v Ptuju do šole na Bregu izgubila zlato verižico z obeskom. Poštenega najditelja prosim, naj jo proti nagradi odda v upravi lista ali Mariji Petek, Grajenščak 11.

PRODAM SLADKO KRMO. Vprašajte Škorba 28, Hajdina.

NOV GUMI VOZ, srednje težki, prodam. Rogoznica 4 (pri žagi).

PRODAM MANJŠE POSESTVO. Ana Kočevar, Brezovec 49, pošta Cirkulane.

70 AROV GOZDA (iglavci) prodam. Franc Carti, Hajdina 54.

PRODAM HIŠO V PTUJU. Informacije pri Avgustu Koserju, Grajska 1, Ptuj.

ZAHVALA

Za uspešno opravljeno plastično operacijo na najinem sinu se najlepše zahvaljujeva vsem zdravnikom kirurgičnega oddelka splošne bolnišnice Ptuj ter vsemu strežnemu osebju.

Enako zahvalo dolgujeva negovalkam otroške sobe kirurgičnega oddelka.

Vsakemu posebej ter vsem še enkrat prisrčna hvala!

Milka in Peter Vujič

OBVESTILO

Avtobusni promet Maribor, krajevna poslovalnica Ptuj, obvešča cenjene potnike, da je začela obratovati nova avtobusna proga VITOMARCI—VELOVLAK—PTUJ z dnem 26. februarja 1968.

5.00	VITOMARCI	15.00
5.03	Debertinci št. 10	14.57
5.08	Trnovska vas 7	14.52
5.14	Ločič križ.	14.46
5.18	Desenci kap.	14.42
5.22	Levajnci 24	14.38
5.25	Zg. Velovlak	14.35
5.27	Velovlak	14.33
5.32	Pacinje	14.28
5.35	Podvinci	14.25
5.40	Rogoznica	14.20
5.45	PTUJ	14.15

Obratuje ob delavnikih.

Z istim dnem so bili uvedeni še naslednji odhodi na progah oziroma dodane še vožnje ob delavnikih, in sicer:
iz Ptuja za Žetale z odhodom iz Ptuja ob 9.30, iz Žetal ob 10.30, s prihodom v Ptuj ob 11.30;
iz Ptuja za Majšperk skozi Doleno z odhodom iz Ptuja ob 8.45, prihod v Majšperk ob 9.30; z odhodom iz Majšperka ob 9.30 ter s prihodom v Ptuj ob 10.15;
iz Ptuja za Leskovec z odhodom iz Ptuja ob 9. uri, prihod v Leskovec ob 9.35; z odhodom iz Leskovca ob 9.40 ter prihodom v Ptuj ob 10.15.

Oddelek za gospodarstvo in finance skupščine občine Ormož razpisuje po 11. členu zakona o urejanju in oddajanju stavbnega zemljišča (Uradni list SRS, št. 42-218/66)

JAVNI NATEČAJ

ki bo v torek 19. marca 1968 ob 13. uri v prostorih skupščine občine Ormož, soba št. 4.

I.

Oddajo se stavbna zemljišča družbene lastnine za gradnjo visokopritličnih stanovanjskih hiš:

1. ob starem sejmišču v Ormožu — parc. št. 283/15 v izmeri 0,07.03 ha, pripisana vlož. št. 601 k. o. Ormož,
2. ob vinski kleti v Ormožu — parc. št. 547/19 v izmeri 0,05.10 ha, 547/20 v izmeri 0,05.66 ha, 547/21 v izmeri 0,05.95 ha, 547/22 v izmeri 0,05.68 ha, 547/23 v izmeri 0,05.40 ha, 547/31 v izmeri 0,05.88 ha, 547/32 v izmeri 0,05.88 ha, 547/35 v izmeri 0,05.88 ha in 547/36 v izmeri 0,05.88 ha, pripisane vlož. št. 552 k. o. Ormož.

II.

Z gradnjo stavbe je treba začeti v letu 1968 in jo dokončati v treh letih.

III.

Izklicna cena za pravico uporabe stavbnega zemljišča pod točko I/1 je 2 din m² in I/2 3 din m².

IV.

Odškodnino za stavbno zemljišče iz prejšnje točke je treba plačati v 8 dneh po prejemu odločbe.

V

Ponudnik mora položiti 100 din varščine v računovodstvu skupščine občine Ormož, soba št. 15, 24 ur pred začetkom javnega natečaja.

VI.

Ponudbe za dodelitev stavbnega zemljišča je predložiti v zaprtem pisemskem ovoju z oznako »Javni natečaj za oddajo stavbnega zemljišča ob starem sejmišču oziroma ob vinski kleti« oddelku za gospodarstvo in finance skupščine občine Ormož, soba št. 6 do 18. marca 1968. Ponudbi je treba priložiti dokaz o položeni varščini.

Oddelek za gospodarstvo in finance skupščine občine Ormož

ZAHVALA

Ob bridki in težki izgubi našega ljubega moža in očka

Stanka Kampla

iz Krčevine pri Ptuju

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, ter vsem, ki so ga spremljali na zadnji poti in mu darovali vence.

Posebna zahvala kolektivu PTT Ptuj in Petrolu Ptuj za darovana venca in pomoč.

Žalujoči: žena Marija, hčerka Štefka z družino, sin Štefan z družino in drugo sorodstvo.

TEDNIK

glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, izdaja časopisni zavod Ptujski tednik, Ptuj, Heroja Lacka 2. Urejuje uredniški odbor: Anton Bauman (glavni in odgovorni urednik), Bogo Hmelina, Peter Potočnik, Jože Slodnjak in inž. Roman Zavec. Izhaja vsak petek. Tekoči račun pri SDK Ptuj, št. 524-3-75. Tiska časopisno podjetje Mariborski tisk, Maribor, Svetozarevska 14. Rokopisov ne vračamo.